

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inzeratni oddelk: Ljubljana, Pucinijska ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružica Nova mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za celotno Italijo in inozemstvo: UPI S. A., MILANO

Računa: za Ljubljansko pokrajino pri poštno-ekspedicijskem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije: Servizio Conti, Contr. Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 25 lir.

Uredništvo:

Ljubljana — Pucinijska ulica št. 5
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

2 Transporter, 1 Zerstörer und 1 Fregatte versenkt

Nordamerikanische Angriffe in der Normandie — In Italien alle Feindangriffe abgewiesen — Im Mittelabschnitt der Ostfront feindliche Durchbruchversuche zusammengebrochen

Aus dem Führerhauptquartier, 6. Juli.
Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Nordwestlich Caen setzte der Feind nach den schweren Verlusten des Vortages seine Angriffe nicht fort. Im Abschnitt südwestlich Carentan bis zur Westküste der Halbinsel Cherbourg griffen nordamerikanische Verbände während des ganzen Tages unter starker Artillerie- und Panzerunterstützung an. Im Verlauf der heftigen Kämpfe wurden unsere Gefechtsvorposten auf die Hauptkampflinie zurückgenommen. Wo der Feind auch in diese einbrach, sind unsere Truppen zum Gegenstoß angetreten. Die Kämpfe sind noch in Gange.

In Südfrankreich wurde ein englischer Sabotage- und Luftstreitkräfte vernichtet.

Die Luftwaffe griff in der Nacht mit starken Schlachtfliegerverbänden feindliche Truppenbewegungen mit guter Wirkung an.

Bei dem gestern gemeldeten Angriff schwerer Kampfflugzeuge gegen feindliche Schiffsansammlungen in der Nacht vom 4. auf 5. Juli wurden nach abschließenden Meldungen ein weiterer Frachter von 7000 BRT versenkt, ein Zerstörer schwer beschädigt und ein Fahrgastschiff von 10.000 BRT in Brand geworfen.

Über den besetzten Westgebieten verlor der Feind 57 Flugzeuge, darunter 44 viermotorige Bomber.

In mehreren Gefechten gegen feindliche See- und Luftstreitkräfte versenkten Sicherungsfahrzeuge der Kriegsmarine vor der niederländischen und französischen Küste drei britische Schnellboote. Sie schossen ferner einen Zerstörer in Brand und beschädigten drei weitere Schnellboote durch Artillerievolltreffer. Ausserdem wurden 13 feindliche Jagdbomber zum Absturz gebracht. Fünf eigene Fahrzeuge gingen verloren.

Durch Kampfmittel der Kriegsmarine wurden im Seegebiet der Invasionsfront zwei vollbeladene Transporter mit 15.000 BRT, ein Zerstörer und eine Fregatte versenkt, ein weiterer Transporter von 9000 BRT schwer beschädigt.

Unser Vergeltungsfeuer liegt mit nur geringen Unterbrechungen auf London.

In Italien waren gestern besonders im westlichen und östlichen Küstenabschnitt schwere Kämpfe im Gange. Unter Einsatz neuer Infanterie- und Panzerkräfte versuchte der Feind immer wieder, unsere Front zu durchstossen. Alle Angriffe

blieben jedoch verlustreich vor unseren Stellungen liegen. Zahlreiche feindliche Panzer wurden dabei abgeschossen. Im Raum nördlich Siena wurde unsere Front zur Verkürzung wenige Kilometer nach Norden zurückgenommen. Die 278. Infanterie-Division hat sich unter Führung des Generalleutnants Hoppe in andauernden schweren Abwehrkämpfen gegen einen überlegenen Feind besonders tapfer geschlagen und ihm schwere Verluste zugefügt. Alle feindlichen Durchbruchversuche scheiterten an der Standhaftigkeit dieser Division.

Nachtschlachtflugzeuge erzielten in feindlichen Nachschublagern im Adriatischen Küstenabschnitt Grossbrände und Explosionen. Italienische Torpedoflugzeuge griffen vor Bari feindliche Schiffsansammlungen an und trafen zwei Handelschiffe von 13.000 BRT schwer.

Im Süden der Ostfront lebte die Gefechtsaktivität zwischen dem oberen Dnjestr und Kowel auf.

Im Mittelabschnitt wird an den Landungen von Baranowice und Molodeczno weiterhin erbittert gekämpft. Bei Baranowice schlugen deutsche und ungarische Truppen zahlreiche Angriffe der Sowjets in harten Gefechten ab. Westlich Molodeczno brachen feindliche Durchbruchversuche verlustreich für die Bolschewisten zusammen. In die Sperrriegel eingebrochene Kavallerie und Panzer wurden zerschlagen. Nordwestlich des Narocz-Sees wurden sowjetische Angriffsspitzen aufgefangan, zwischen Dünaburg und Polock zahlreiche Angriffe des Feindes abgewiesen. In einer Einbruchsstelle sind noch heftige Kämpfe im Gange. Nördlich Polock führten die Sowjets mehrere erfolglose Vorstöße.

Angriffe deutscher Schlachtfliegerverbände richteten sich vor allem gegen feindliche Marschkolonnen. Hierbei wurden wieder zahlreiche Panzer, Geschütze und mehrere hundert Fahrzeuge sowie einige Brücken zerstört. In der Nacht griffen schwere Kampfflugzeuge den feindlichen Nachschub, besonders den Bahnhof Kritschew an, wo ausgedehnte Brände und starke Explosionen entstanden. Ein weiterer zusammengefasster Angriff richtete sich gegen den Flugplatz von Minsk. Grosse Zerstörungen und zahlreiche Brände wurden beobachtet.

Einzelne britische Flugzeuge warfen in der letzten Nacht Bomben auf Orte im rheinisch-westfälischen Raum.

Slowenen und Sloweninnen!

Das Gerücht wird verbreitet, mit den Banditen im Küstenland sei ein Vertrag geschlossen worden. Diese Behauptungen bleiben für uns in der Provinz Laibach ein Gerücht!

Der Kampf gegen den Kommunismus geht weiter, bis seine asiatischen Horden keinem europäischen Heim mehr zum Verderben werden können.

Mit dem Bolschewismus gibt es kein Paktieren!

Aber auch für die Angehörigen der Banden gibt es keine Gnade, solange sie für den Bolschewismus an ihrem eigenen Volk zum Verräter werden, es sei denn, sie nehmen die Amnestie des Obersten Kommissars in Anspruch! Das Leben unschuldiger Arbeiter und Bauern, Frauen und Kinder ist durch die jüdisch-bolschewistischen Henker vernichtet worden, das Lebenswerk unzähliger anständiger und fleissiger Menschen zerstört.

Das Blut, das in kameradschaftlicher Waffenbrüderschaft von Deutschen und slowenischer Landeswehr im Kampf gegen den gemeinsamen Todfeind vergossen wurde, ist uns eine heilige Verpflichtung.

Das Kampf geht weiter bis zum siegreichen Ende!

Der Höhere SS und Polizeiführer
RÜSENER

SS-Gruppenführer und Generalleutnant der Polizei

6. Juli 1944.

Befehl an die mir unterstellten Einheiten:

Der Kampf wird weitergeführt!

Der Höhere SS und Polizeiführer
RÜSENER

SS-Gruppenführer und Generalleutnant der Polizei

6. Juli 1944.

Slovenci in Slovenke!

Sirijo se govorce, da je prišlo na Primorskem do sporazuma s tolovaji. To je čisto navadna govorica!

Borba proti komunizmu se nadaljuje, dokler njegove azijske tolpe ne bodo mogle več škodovati evropskim narodom.

S komunizmom ni sprave!

Dokler bodo komunisti zaradi boljševida izdajali lastni narod, ni zanje nikake milosti, razen za tiste, ki izkoristijo odredbe Vrhovnega komisarja o amnestiji. Judovski-boljševski rablji so ubijali nedolžne delavce in kmete, tako da je delo nestetih poštenih in pridnih ljudi uničeno.

Kri, ki je bila prelita v skupnem tovariškem boju Nemcev in slovenskih domobrancev proti skupnemu sovražniku, nam nalaga sveto dolžnost:

Borili se bomo do zmagovitega konca!

Der Höhere SS und Polizeiführer
RÜSENER

SS-Gruppenführer und Generalleutnant der Polizei

6. Juli 1944.

Povelje mojim podrejenim edinica m:

Boj se nadaljuje!

Der Höhere SS und Polizeiführer
RÜSENER

SS-Gruppenführer und Generalleutnant der Polizei

6. Juli 1944.

Jalovi britanski napadi pri Caenu

V Italiji obrambni uspehi ob obeh obalah — Hudi obrambni boji pri Baranovičih in Molodečnu

Berlin, 6. jul. Ze od prvih dni bojev v Normandiji poizkušajo invazijske čete s kar največjim silami zavzeti dovolj širok in globok prostor, da bi lahko prešle njihove armade preko čisto taktičnih ciljev. Vsi ti poizkusi so se pa izjalovili. Nasprotnik doslej praktično ni mogel iz območja svojega težkega mornariškega topništva. Z novimi ojačenji se je povečal pritisk na predmostju, vendar je narastel tudi nemški odpor. Zaradi tega se bjejo čete sedaj le za male vase, nepomembne višine ali doline ter prehode čez manjše reke in potoke. Neprestano tipa sovražnik okrog nemških postojank in, če se mu kje poneseči prodor, takoj napade na drugem kraju z novimi silami.

S tega stališča so boji, ki so se pričeli v torek zapadno od Caena, le nadaljevanje devetdnevnih hudih bojev, pri katerih se je izjalovil sovražni prodor ob reki Odonu. Tu je izgubil sovražnik tretjino svojih oklopnikov. Ponovni napadi niso presenetili nemškega vodstva, ker so se izjalovili britanski poizkusi vdora pri Odonu, Gabrusu, Baronu ter Versenu proti zapadu, jugu in vzhodu. Zato je bilo pričakovati, da bodo poizkušali Britanci razširiti svoje vdorne področje. Po novi razmiselnosti svojih sil so postavili močne kanadske oddelke v širini 7 km na obe strani ceste Bayeux-Caen, od Carpieneta proti vzhodu, nadalje sile pa pred Hottu. Tretji sunek ob Odonu pa je služil kot razbremenitev glavnemu sunku.

Pred napadom so bili močni topniški spopadi, v katerem je posegel z nemške strani mnogo baterij in metalcev granat, na nasprotni strani pa tudi oklopniki »Rodney« in »Coubert«, Nemški oddelki so do opolne odbili z vsakega strani napad za sovražnika vse napade, tako da je po pol dneva odhoda. Zapadno od Caena se dleale ameriške invazijske čete občutne izgube. Uničenih jim je bilo tudi mnogo oklopnikov.

Novo erozije strah oklopnikov in solomniške peste je razbilo napadajoča sovražnikova oklopnika kline, tako da je pehota s protinapadi odbila sovražnika, ki je vdrl na nekatere iz mestih. Nemci so pri tem ujeli mnoge Američane.

Ker se je vreme zboljšalo, je bilo delovanje letalstva nad morjem nad severno Francijo živahnije kot prejšnje dni. Pe zadnjih podatkih se je zvišalo število sestreljenih štirimotornih bombnikov, ki jih omenja večerniško vojno poročilo za nadaljnja dva bombnika.

Kakor na invazijskem bojišču se je izjalovil angloameriški prodor v Italijo. V hudih bojih z močnimi pehotami in oklopnimi silami so dosegli nemške čete na zapadni in vzhodni obalni cesti popolna obrambna uspeha. Na srednjem delu bojišča je bilo težišče sovražnika na področju južno od Arezza, kjer so nemške čete ustavile Američane približno 8 km južno od mesta. Popolne so nastala nova napadna žarišča pri Sieni in Trasimenega jezera. Tudi tam je pridobil sovražnik, čeprav z visokimi izgubami, nekaj ozemlja. Na tem področju so pričeli protinapadi. Zapadno od Sienne je posrečilo sovražnim oddelkom z 20 oklopniki z juga in jugozapada začasnno vdreti v Casole. V protinapadu so bili Američani zopet vrženi iz kraja ter so pri tem izgubili 6 oklopnikov. Podčastnik Behm je uničil pri tem 3 sovražne oklopniške kljub temu, da so bili njegovi topovi obstreljevani z najtežjim topništvom. Posebno visoke izgube so imele na jadranskem odseku poljski plačanci, ki so se morali zaradi nemškega protinapada zopet umakniti iz Numane.

Na srednjem odseku vzhodnega bojišča se nadaljujejo srditi boji. Boljševiki poizkušajo prodreti z brzimi oddelki med Pripjetom in Dvino na razmeroma majhnih predmostjih pri Baranovičih in Molodečnu. Južno od Dvinske se je zbrala močna armada, ki ima očitno namen prodreti na srednj Dvino in dalje proti severu in severovzhodu.

Sovjetska vojska, ki prodira proti Vilni, je dosegla Vilejko, kjer so jo nemške zaščitnice v srditih bojih ustavile. Hudi boji so se razvili ob zapornih postojankah južno od Polocka. Nemški grenadirji so z napadi zavzeli nekaj važnih razdalj. Izjalovili so se tudi boljševički napadi na vzhodnem delu postojank pri Polocku. Kravato se je izjalovila boljševiška namera, da bi na tem področju razčlani nemško obrambo na severnem delu vzhodnega bojišča.

Položaj na vzhodu

Berlin, 6. jul. Vojaški poročevalec agencije DNB Martin Malensleben poroča o položaju na vzhodnem bojišču. Pri tem prihaja do zaključka, da so načrti in izvedba sovjetske poletne ofenzive končno vendar odvisni od določenih pogojev. Med drugim pravi:

Jasno je, za čim stremi sovjetsko vodstvo. V tem poletju hoče končno doseči, kar se mu ni posrečilo z izgub polnimi napori od pričetka julija preteklega leta pa vse do danes. Sovjetsko vodstvo hoče razbiti sredino nemške vojske ter z množičnimi napadi odrezati nemške oddelke na severu od onih na jugu, ter nato vsako skupino posebej uničiti. Po uspehih, ki so jih dosegli boljševiki proti nemški sredini, napadajo sedaj z močnimi silami severni odsek pri Dvinsku in Vilni. S tem hočejo na eni strani prodreti do Rige ter spravi nemške čete na odseku ob Narvi v kotel, na drugi strani pa hočejo preko Vilne prodreti do Vzhodnega morja ter napasti potem neposredno nemško ozemlje na vzhodno-pruski meji. To izdaja operativno velkopoteznost ter preračunatost. Sovjetskemu poveljstvu ne moremo oporekati, da se je v tej vojni mnogo naučilo.

Toda — in to, kaže, bo v danem trenutku odločilno za splošni položaj — nemško vodstvo se je izkazalo v takem težkem položaju ponovno okretneje, kakor pa je to smatralo nasprotno vodstvo. O katastrofi, ki bi po sovjetskih in britanskih poročilih grozila nemškemu vzhodnemu bojišču, ni nobenega govora. Kdorkoli zasleduje objektivno razvoj teh bojev, bo moral to priznati. Ravno nasprotno, nevarnosti, ki so se zdele, da groze nemški vojski, postajajo sedaj nevarne za nasprotno stran. Drugi del sovjetske ofenzive bo nedvomno zelo zanimiv. Pričakovati je, da bo moral nemško vodstvo odstopiti nasprotniku nadaljnje ozemlje. Iz dosedanjih protukrepov je razvidno, da namerava nemško vojno vodstvo to tudi storiti. To pa lahko pokrvari boljševikom vse njihove načrte, ker bodo prišli na novo ozemlje, ki je mnogo ugodnejše za nemško obrambo. Pri tem bo nastal približno tak položaj kakor lanski. Kajti skrajšane fronte in združenje močnejših oddelkov na tesnejšem prostoru sta ugodni za Nemce, ki so zopet pokazali, da se bore tako, da bi pridobili čim več časa. To pa je vsekaržer tudi v korist zapada, kjer nemško vodstvo očitno išče odločilno bitko.

Berlin, 6. jul. Mednarodni poročevalski urad poroča:

Obrambna bitka na srednjem odseku vzhodnega bojišča se je osredotočila predvsem na okolico Baranovičev in na področje pri Vilni. Nemški zaščitni motorizirani oddelki so tam v hudih obrambnih bojih s prodirajočimi sovjetskimi oklopniki formacijami, katerim so prizadejale s presenetljivimi bočnimi napadi znatne izgube. Zapadno od Minska so se zaščitne čete v žilavi borbi uspešno upirale močnim boljševiškim napadom. Južnovzhodno od Dvinske so Nemci odkrili močne sovjetske motorizirane in oklopniske oddelke, s katerimi namerava sovjetsko vodstvo očitno nastopiti na bojišču ob Dvini.

Južno od Pripjetskih močvirij so Nemci neopazno izpraznili izboklino pri Kovlju, da bi si z umikom na zgrajene višinske postojanke prihranili sile in ustvarili okretne rezerve.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 6. jul. Sinočnje finsko vojno poročilo pravi:

Na zapadnem delu Karelske ožine smo na več mestih odbili sovražnikove napade. Letalstvo je uničilo 8 sovražnih oklopnikov. V zadnjih 24 urah so bili v Äyräpääji hudi boji, ker je sovražnik z velikimi silami in s podporo oklopnikov, močnega topniškega ognja ter letalstva ponovno navlil na naše postojanke. Imel je težke izgube. S protisunkom smo ga povsod vrgli nazaj, je na enem samem mestu mu je uspel vdor, kjer so še boji. Tu smo uničili 7 oklopnikov, tri pa onesposobili za boj. Na Vuoksenu smo potopili dve sovražni podmornici.

V smeri proti Aunusu je bil sovražnikov pritisk najmočnejši zapadno od Salmija in Vilajärvi. Naše čete so tu odbile več silovitih sovražnih napadov. Ponekod je nasprotniku vendar uspelo, da je vdrl v naše črte, tako da smo morali čete nekoliko odmakniti. Tudi pri Sänemäjärviju smo sovražne napade delno že ob začetku odbili z ognjem naših čet, delno pa kasneje s protisunkom.

V smeri proti Maselki so prizadejale naše čete s podporo letalstva občutne izgube napadajočim sovražnim oddelkom zapadno od Juustjärvi in Munjärvi. Vse sovražne napade so odbile.

Včeraj jutraj je izvršil sovražnik z znatnimi silami poizkus izkrcanja v Viiborskem zalivu. Sovražne obalne baterije so skupno z letalstvom podpirale številne ladje, ki jim je v zaščiti umetne megle uspelo, da so izkrcale čete na nekaterih otokih. V hudih bojih, ki so trajali celih 24 ur, so vrgli naši obalni oddelki sovražnika z otokov Teikarija in Melansaarija v morje. Naši topniški čolni, lahke ednice, obalne baterije in letalstvo so uspešno sodelovali v obrambi. Pregnali so sovražni mornariški oddelek, ki je operiral v zalivu Viiborskega zaliva. Potopili smo najmanj 8 sovražnih ladij različnih velikosti, sovražnika so doleteli poleg tega hude izgube. Njegovi izkrcavalni poizkusi v Viiborskem zalivu se nadaljujejo.

Finske in nemške letalske sile so podpirale operacije vojske za bombardiranjem sovražnih ladij v Viiborskem zalivu ter oklopnikov, topništva in zbirališč v smeri proti Ihtanti.

Finski in nemški lovci ter naše protiletalsko topništvo so sečrtili skupno 19 sovražnih letal.

2 prevozní ladji, 1 rušilec in 1 fregata potopljeni

Ameriški napadi v Normandiji — V Italiji odbiti vsi sovražnikovi napadi — Na srednjem odseku vzhodnega bojišča so se izjalovili sovražni probajni poskusi

Führerjev glavni stan, 6. jul. Vrhovno poveljstvo orožnenih sil javlja:

Severnozapadno od Caena sovražnik po težkih izgubah prejšnjega dne ni nadaljeval napadov. Na odseku južnozapadno od Carentana do zapadne obale polotoka Cherbourg so napadali ameriški oddelki ves dan z močno podporo topništva in oklopnikov. V srditih bojih so bile naše prednje straže potegnjene nazaj na glavno bojno črto. Kjerkoli je sovražnik vdrl v njo, so pričele naše čete s protinapadom. Boji se še nadaljujejo.

V južni Franciji je bila v boj uničena neka angleška sabotažna skupina.

Letalstvo je ponoči z dobrim uspehom z močnimi oddelki bojnih letal napadlo sovražnikove premike čet.

Po dokončenih poročilih je bila pri večerjav javljenem napadu težkih bojnih letal na zbirališča sovražnih ladij v noči od 4. na 5. julij potopljena nadaljnja 7000 tonska tovorna ladja, neki rušilec težko poškodovan ter zažgana 10.000 tonska prevozna ladja.

Nad zasedenimi zapadnimi ozemlji je izgubil sovražnik 57 letal, med njimi 44 štirimotornih bombnikov.

V več bojih proti sovražnikovim pomorskim in letalskim silam so potopile zaščitne ladje vojne mornarice pred nizozemsko in francosko obalo 3 britanske brze bojne čolne. Razen tega so zažgale neki rušilec čolne s topniškim ognjem poškodovale 3 nadaljnje brze bojne čolne. Razen tega je bilo sestreljenih 13 sovražnih lovskih bombnikov, 5 naših čolnov je izgubljenih.

Z bojnimi sredstvi vojne mornarice sta bili na morskem področju invazijskega bojišča potopljeni 2 polno natojeni prevozní ladji s 15.000 brt, en rušilec ter ena fregata, neka nadaljnja 9000 tonska prevozna ladja pa težko opškodovana.

London obstreljujemo z maševalnim ognjem le v majhnini prekinjavini.

V Italiji so bili večerjav posebno na zapadnem in vzhodnem obalnem odseku težki boji. Sovražnik je poizkušal z novimi pehotnimi in oklopnimi silami vedno znova prodreti naše bojne črte. Vendar so se zrušili vsi napadi z visokimi izgubami pred našimi postojankami. Pri tem je bilo uničenih mnogo sovražnih oklopnikov. Na področju severno od Sienne je bila naša bojna črta potegnjena nekaj kilometrov proti severu, da bi se tako skrajšala. V neprestanih težkih obrambnih bojih proti premočnemu sovražniku se je posebno hrabro borila 278. pehotna divizija pod poveljstvom generalnega poročnika Hoppeja ter prizadejala sovražniku težke izgube. Sprito odpora te divizije so se izjalovili vsi sovražni probajni poizkusi.

Nočna bojna letala so povzročila v sovražnih oskrbovalnih skladiščih v jadrans-

skem obalnem odseku velike požare in eksplozije. Italijanska torpedna letala so napadla pred Barijem zbirališča sovražnih ladij ter težko zadela 2 trgovinski ladji s 13.000 brt.

Na jugu vzhodnega bojišča je oživel bojno delovanje med zgornjim Dnjestrom in Koveljem.

Na srednjem odseku so na očinah pri Baranovičih in Molodečnu nadaljnji ogorčeni boji. Pri Baranovičih so odbile nemške in madžarske čete v trdih bojih mnogo sovjetskih napadov. Zapadno od Molodečna so se zrušili sovražnikovi probajni poizkusi z velikimi izgubami za boljševike. Konjenica in oklopniki, ki so vdrl v zaporne postojanke, so bili uničeni. Severno-zapadno od Narockega jezera so bili zavstavljeni sovražni napadna klini, med Dvinskom in Poleokom so bili odbiti številni sovražni napadi. Na nekem vdornem mestu so še ogorčeni boji. Severno od Poleoka so izvedli boljševiki več brezuspešnih sunkov.

Napadi nemških oddelkov bojnih letal so bili naperjeni predvsem proti premikom sovražnih čet. Pri tem so bili uničeni zopet številni oklopniki, topovi ter več sto vozil in razdeljanih je bilo nekaj mostov. Ponoči so napadla težka bojna letala sovražno oskrbo, predvsem kolodvor v Kričevu, kjer so nastali obširni požari ter močne eksplozije. Nadaljnji sredotočni napad je bil naperjen proti letališču v Minsku. Opažena so bila huda razdeljanja ter veliki požari.

Pesamezna britanska letala so odvrkla v pretekli noči bombe na kraje na rensko-westfalskem področju.

Boji v Italiji

Berlin, 6. jul. Mednarodni poročevalski urad poroča:

Na italijanskem bojišču so se izoblikovala sedaj tri težišča. Dočim je severno od Sienne nemškim oddelkom uspelo, v glavnem odbiti vse silovite napade degaullovskih najemniških čet ter pri tem uničiti 17 ameriških oklopnikov, so morali Nemci severovzhodno od Trasimenega jezera po zelo hudih bojih z menjajočo se srečo za nekaj kilometrov odmakniti svoje bojne črte. Na tem odseku so pri tem doleteli formacije britanskih oklopnikov velike krave izgube. Protitankovsko topništvo in pehota sta v borbi iz bližine uničila 23 angleških oklopnikov. Nadaljnje sovražne bojne zovove so izločile iz borbe nemške habsice z učinkovitim ognjem. Tretje težišče je bilo zopet ob jadranski obali, kjer so trajali boji od zgodnjih jutranjih ur do pozne noči. V zagrizenih bojih je uspelo nemškim grenadirjem preprečiti vse poskuse sovražnika, da bi prebil nemško glavno bojno črto in jo vso obdržati.

Stroj in usoda človeka

Tehnika nikdar tako skokoma ne napreduje kakor v vojnah, ko žrtvujejo boreči se narodi ogromna sredstva in razvijajo znanstveniki največje duševne napore za izpolnitev starih in iskanje novih izumov. Prav tako pa se tudi nikoli bolj ne spoznavajo usodnost tehnike in strojev za človeštvo kakor takrat, ko so v službi uničevanja in ne ustvarjanja. Stroj je lahko prokletstvo ali blagoslov, lahko gradi ali ruši, zasluži ali osvobodi. Ogromni napredek tehnike v sedanjih vojnih bojih ima dalekosežne posledice tudi za življenje v miru, ko bodo izpolnjenim in še bolj razširjenim strojem namenjene obnovitvene naloge.

Organsko življenje, ki se je smatralo za opredeljeno po naravni zakonitosti, je zamenjala organizacija, nesmotnost stroga racionalnost, čustvenost hladna stvarnost, lagostnost ritem, pristnost posnetek, duhovnost mehanizacija, osebnost »milijononoga« množica brez obraza, svojstvenost izdelave anonimna množična proizvodnja. Stroj ni prinesel s seboj le socialnih vprašanj o odnosih stroja in človeka, stroja in družbe, človeka in družbe, marveč tudi vprašanje razmerja človeka do narave in duha do snovi.

Sprito tako ogromnega pomena tehnike in stroja, je vprašanje človekovega odnosa do njiju eno največjih vprašanj našega časa. Postavlja se usodno vprašanje odvisnosti stroja od človeka ali človeka od stroja. Tehnika se običajno definira kot sredstvo za doseg največjih uspehov ob uporabi najmanjše sile, najmanj časa in najmanj snovi. Stroj naj bi zamenjal ali olajšal človeško delo, pomagal dobiti in odpravil vsakršno obliko suženstva in bede. Tragedija tehnike in stroja pa je v tem, da vstaja stroj proti človeku, ki ga je ustvaril. Pogosto človek ni dosegel učinka in posledicam lastnih iznajdb, tako da stvoritev preseže kot svojega tvorca. Često se čuti človek nemočnega in brez zaštite pred samim seboj. Tehnizacija teži za tem, da človeka samega pretvori v stroj, da zmehanizira njegovega duha in ga preoblikuje po sebi v avtomat. Civilizacija, ki jo je dela tehnika, ni naklonjena človeški osebnosti, marveč ji je nasprotna. Tehnika teži za tem, da bi ob stroju postal sredstvo proizvajanja tudi človek. Stroj se postavlja čez ne nad človeka, pa vsaj ob človeka. Mehanizacija življenja gre na račun duhovnosti in mi živimo v dobri dramatične borbe med osebnostjo in strojem.

Mnogi zelo tožijo za »stariji časi«, ko še ni bilo strojev. Tudi takratno življenje je imelo svoje temne strani in je bilo povezano s strašno izrabo človeka. Ponizujejo se vračati odgovornost za sedanje razmere v družbi od človeka na stroj, ki ga je izumil človek sam. Stroj mora biti le sredstvo v rokah človeka. Kot sredstvo človeka je tehnika pomagala ustvariti sedanjo družbo, kot sredstvo človeka jo bo lahko pomagala tudi preobraziti. Omejitev vpliva tehnike na človeka je stvar kot njegovega duha. Stroj bo blagoslov za človeka le, ako ostane človek duhovno bitje. Človeški duh je ustvaril stroj in samo ta lahko stroj tudi obvlada in postavi v koristno službo človeštva. Pravijo, da bodo znanstveniki lahko povzročili s svojimi posoji v naravo še elementarne katastrofe in da bo mala peščica ljudi z novimi iznajdbami lahko obvladala ali pokončala cela ogromna področja z vsem življenjem na njih. Sprito takih perspektiv in že sedanje stopnje tehnike, se vedno očitneje kaže, da je in bo usoda človeka odvisna od njegove moralne in duhovne stopnje. Ako ne bo dobri človeški duh zmagal, ako ne bodo močnejše in strašne sile tehnizirane narave služile ustvarjanju, potem bo razmah tehnike usoden ne samo za kulturni napredek, marveč za sam obstanek človeštva. Vprašanje tehnike je tako duhovno vprašanje. Nebrzdano uporabo tehnike bo treba zavreči, ne v odpovedjo tehniki, marveč v njeno podreditvijo gradbenemu človeškemu duhu. Svoboda tehnike morajo omejevati duhovne vrednote življenja. Z raz-

vjojem tehnike mora rasti sila človekovega duha. Od zmagovalne duhovne sile človeka zavisi, ali bo ušel sicer neizbežni utrušni usodi iztrebljenja po samem sebi, po lastnih izumih.

Komunizem ne prinaša rešitve tega velikega vprašanja. Nasprotno, komunizem sprejema od zasebnega kapitalizma in prenaša v državni kapitalizem tehniko in stroj v še slabšem smislu in vlogi. Komunizem stroj naravnost obožuje. Kako zmotno je mišljenje, da je komunizem »napreden« in da je vsak odpor proti komunizmu »nazadnjaštvo«. Komunizem ne prinaša nadvlade človeka nad strojem, ker vnaprej zasluži človeškega duha, ker ga smatra za proizvod snovi in vsako duhovno ustvarjenje za odrejeno po snovni bitnosti. Komunizem izroča človeka v odvisnost lastnim stvaritvam. To je skladno z njegovim pojmovanjem zgodovine in edino odločilne vloge gospodarstva v njej. Gospodarstvo je nedvomno materialni pogoj življenja, zato pa še daleč ni cilj življenja. Cilji življenja so na področju duha. Svoboda in prvenstvo človeškega duha je osnovni pogoj za obvladovanje človekovih stvaritev po človeku.

Tehnika in stroj vplivata bolj ali manj, neposredno ali posredno, na vse civilizirane ljudi. Razlike so med duševnim in ročnim delom, med duševnim in duševnim, ter med ročnim in ročnim, glede na predmet, orodje, način, kraj in druge okoliščine in činitele dela. Mnogo telesnih del zahteva sodelovanje duha. Kmet dela sredi narave; zanj se ni bati, da bi ga delo oropalo duhovnosti. Izjava se sicer tudi industrializacija kmetijstva, vendar ta ne bo obvladala toplih in blagodejnih vplivov čudežne narave na človeka ob stalnem stiku z njo. Povratek k naravi se oznanja kot zdravilo proti propasti duhovne kulture zaradi nadvlade tehnike. Tehnika deansko trga človeka od narave in ga postavlja v sredi hladnih strojev in umetnega sveta. Kvartnim vplivom tehnike, stroja in organizacije je najbolj in neposredno izpostavljen industrijski delavec. Do skrajnosti racionalizirane oblike dela na tekočem traku in po drugih načinih znanstveno organiziranega ročnega dela, pa naj se imenuje v enem jeziku »taylorizem«, v drugem pa »stahanovstvo«, pretvarjajo delavca v stroj. Geslo stahanovskih udarnikov, da »kadri zmorejo vse«, pomeni popolno tehnizacijo človeka, ker zahteva najvišjo stopnjo prilagoditve človeka stroju, da dasta v tako zraščeni skupnosti največji uspeh. Ob stroju mora postati stroj tudi človek, ako ob prostem času ne živi enakovrednega duševnega življenja. Stopnjevana mehanizacija dela v industriji uporablja prostega človeka. Kakor išče duševni delavec ravnotežje v telesnem naporu, sportu, telovadbi ali turizmu, tako mora ročni delavec najti ravnotežje v duševnem izživljanju v prostem času. Dan vsakega delovnega človeka se mora deliti na deo, počitek in delu najbolj odgovarjajoče razvedrilo. V dobi tehnike mora družba rešiti vprašanje prostega časa.

Nadvlada duha nad strojem se izraža le v tem, da stroj služi človekovi sreči in da ima od tehničnega napredka vse človeštvo resnično korist. Dokler bo človeštvo uporabljalo tehnični napredek proti samemu sebi, za socialno izkoriščanje ali uničevanje, bo stroj gospodar nad človekom. Sedanja vojna mora biti človeštvu strašno opozorilo, da ne postanejo človek, duh in kultura žrtve tehničnega napredka. Evropa bo morala ohraniti svojo duhovnost kljub stroju. V tem je bila in bo morala biti njena kulturna prednost pred grobo tehnično in posnemajočo civilizacijo drugih. V tej vojni žanje tehnika tragične uspehe v načinih bojevanja in na razvalinah zgodovinskih kulturnih ustvaritev človeškega duha iz časov njegove večje moči. Človeški duh, ki ustvarja stroje, bo moral rešiti tudi vprašanje ustvarjalnih namenov svojih izumov. Od človeka zavisi, ali mu bo tehnika prinesla moč in rešitev ali propast.

Obvestila »Prevoda«

Prodaja mesa

Potrošniki prejmejo v soboto dne 8. t.m. pri svojih mesarjih 10 kg govejega mesa proti odvzemu odrezkov »št. 52 in 53 Jul« juljske živilske »kaznice izdane od Mestnega preiskovalnega urada v Ljubljani.

Delitev jajc

Osebe nad 60 let dobe »št. 7« do 15. t. m. po 3 jajca na nakazila za mleko v sledečih mlekarah:

Bevc Franciška (Franciškovska ul. 5), Dolinšek Oton, (Poljanska 77), Gruđen Jakob (Celovška 101), Janežič Josipina (Poljanska 3), Jerman Antonija (Rešljeva 8), Kerin Ivanka (Ilirska 15), Kernc Marija (Ciril-Metodova 88), Korelec Marija (Kongresni trg 15), Kramer Marija (Nove Jarše), Krašna Terezija (Bohoričeva 16), Krese Angela (Vošnjakova 4), Kroupa Pavel (Erjavčeva 9), Levka Angela, (Miklošičeva 40), Lovšin Amalija (Strosmajerjeva 4), Mahovič Breda (Tržaška 48), Medved Ivanka (Zaloška 45), Perpar Marija (Smarčinska 6), Pezdri Rado (Vodovodna 67), Režek Minka (Janševa 2), Roš Barbara (Rimska 2), Rupena Rozalija (Jernejeva 2), Sterle Franciška (Stari trg 17), Špan Nežka (Predjamska 53), Tušar Antonija (Medvedova 30), Vidic Stanislava (Staničeva 2), Vokač Roza (Breg 8) in Zajc Alojzija (Krakovski nasip 10).

Težidel in najtežji delavci, ki se niso prejeli dodatnih kart, bodo prejeli jajca naknadno konec tega meseca.

Kazni zaradi draginskih prekrškov

Uprava policije v Ljubljani je v juniju kaznovala naslednje trgovce in obrtnike: Ker so si nabavili enotno moko na črni borzi in prodajali izdelke iz nje: Pavletič Vladimir, pek, mojster, Sv. Petra c. 25 z globo 1000 lir in zaplombo 220 žemelj; Kroupa Franciška, lastnica mlekarne, Gradišče 4, 500 lir; Novak Ivan, pek, mojster, Sv. Petra 76, 500 lir; Hočevar Franc, pek, pomočnik, Mestni trg 8, 2000 lir; Hočevar Franciška, gospodinja, Mestni trg 8, z globo 500 lir in zaplombo 290 žemelj; Turner Josip, priv. uradnik, Kriznevaška 4-1, z globo 1000 lir in zaplombo 400 žemelj; Lodič Pavla, gospodinja, Kriznevaška 4-1, z globo 500 lir in zaplombo 250 žemelj; Zupan Nikolaj, pek, mojster, Medvedova 8, z globo 2000 lir.

Ker so prekupčevali z belo moko in jo prodajali brez nakaznic: Smole Jožef, posestnik, Brest 6, s prijavo drž. tožilstvu; Kralj Franc, pek, pomočnik, Litjska 44, s prijavo drž. tožilstvu; Jerela Stefanija, gospodinja, Mestni trg 12, s prijavo drž. tožilstvu in zaplombo 44 kg bele moke; Mole Mihael, pek, mojster, Staničeva 17, s prijavo drž. tožilstvu.

Ker so nakupovali, klali in prodajali živino brez dovoljenja ter zaradi nezadostne prijave živine in mleka: Turk Maks, mes. pomočnik, Domobranska 7, z globo 200 lir in zaplombo sveže praš. glave in nekaj mesa; Remšgar Ivan, pos. in ključavničar, Črna vas 37, 2000 lir; Remšgar Anton, mesarski mojster, Zeljarska 4, z globo 2000 lir in zaplombo živega prašiča v teži ca 75 kg; Oven Jaka, Dobrava, s prijavo okr. glavarstva v Ljubljani; Bizjan Janez, posestnik, Dobrava 2, s prijavo okr. glavarstva; Valentincič Anton, posestnik, Štepanjska 22, s prijavo drž. tožilstvu; Svetek Ciril, posestnik, Štepanja vas, s prijavo drž. tožilstvu; Komatar Antonija, posestnica, Štepanjska 2, s prijavo drž. tožilstvu; Babnik Valentin, posestnik, Glince 9, z globo 5000 lir; Ambrož Maks, mes. pomočnik, Stožice 9, s prijavo drž. tožilstvu; Judež Ana, posestnica, Vodnočova 121a, s prijavo drž. tožilstvu v Ljubljani.

Zaradi nezadostne delitve mesa na odrezke: Češek Alojzij, mesar, Dolenjska 12, z globo 300 lir.

Zaradi odnositve blaga javni prodaji: Kočevar Ivan, trgovec s sadjem, Kolodvorska 41, z globo 1000 lir, Kompare Franc, trgovec s sadjem, Hrenova ul. 18, z globo 200 lir, Lovšin Amalija, trgovka, Cigaletova 4, z globo 1000 lir in zaplombo češenj v vrednosti 168 lir.

Zaradi nedovoljene hrambe soli: Filar Marica, zasebnica, Ciril Metodova 124, s prijavo državnemu tožilstvu, Čuk Franc, trg. potnik, Pod turnom 4, s prijavo drž. tožilstvu in zaplombo 799 kg fine soli.

Zaradi nepravilnega poslovanja in nepravilne delitve mleka: Guzelj Marija, lastnica mlekarne, Ključunova 8, z globo 2000 lir.

Ker ni upoštevala prelela živilskih nakaznic: Klavara Marija, gospodinja, Apločova 23-1, z globo 1000 lir.

Zaradi kupčenja blaga in trgovanja s kvasom: Klanjšček Jožef, trgovec, Rož. dol. C. XVII št. 30, z globo 2000 lir in zaplombo 30 kom. sukanka in 5 st. olja, Zagar Franciška, gospodinja, Cesta v mestni log 4, z globo 3000 lir in zaplombo 9 kg kvasa, Vodnik Marija, gospodinja, Novi trg 5, z globo 2000 lir in zaplombo 7,5 kg kvasa.

Zaradi nedovoljene uporabe milina: Lončar Franc, ključavničarski mojster, Gospodarska c. 43, prijavljen drž. tožilstvu in zapečatenjem 2 mlinov na električni pogon.

Zaradi nakupa sumljivega blaga: Zupan Rozalija, gospodinja, Medvedova 8, prijavljena drž. tožilstvu.

Zaradi prekupčevanja s cigaretami: Harisch Ivana, gospodinja, Tržaška c. 4-II, s prijavo drž. tožilstvu in zaplombo 1000 Drava cigaret.

Popravek

Včeraj se nam je vrnila v sestavek o kaznih zaradi draginskih prekrškov neljubna pomota, po kateri bi naj bila uprava policije v Ljubljani odvzela trgovcu g. Nikoli Rajčeviću z Rakeka obrtno pravico. Dejansko je bil le prijavljen okrajnemu sodišču v Logatcu.

Svjetski raj na Balkanu

Beograd, 6. jul. Zalostna slika boljševskega »raja« se je pokazala pred dnevi v Bihaču. Tam se je prijavilo nemškemu in hrvaškemu vojnemu oblastem 750 bednih ter hudo sestradanih kmetov iz Slunja in Cetinja. Kmeti so komunistične tolpe popolnoma izropale in pregale z njihovih domov.

Te žrtve boljševiških zločincev so bile še vse pod vtisom groznih doživljanj. Po njihovem pripovedovanju so politični komisarji s strel v tilnik pobili vse bolnike in starce, ostale pa nagnali z njihovih domov. Na pohodu proti Bihaču je zaradi lakote in izčrpanosti umrlo mnogo žena in otrok.

Odziv Führerjevega govora v nemškem tisku

Berlin, 6. jul. Komentariji nemškega tiska so vsi v znamenju Führerjevega govora. Listi opozarjajo na njegov poseben pomen v zvezi z revolucijo vojne tehnike, ki je nastala z novim nemškim orožjem »V 1«. Führerjeva ugotovitev, da je nemška iznajdljivost vedno znova sposobna vzpostaviti tehnično ravnotežje, da bi ustvarila pogoje za dokončno vodstvo v tej vojni, je v ospredju vseh komentarjev.

Dokler to ne bo doseženo, pravi »Berliner Börsenzeitung«, bo nemški narod zagrizeno vztrajal v borbi in delu. Bojnemu duhu svojih vojakov in iznajdljivosti svojih tehnikov stavlja list ob stran brezpogojno vero v pravično stvar ter v pravičnost Previdnosti. Iz tega globokega vira črpa moč, ki mu omogoča obvladavanje vsakega položaja, izpolnitev vsake dolžnosti in doprinosanje vseh žrtve.

V teh dneh, ko se v Angliji vrste nove debate o nemškem orožju »V 1«, pravi »Berliner Nachtausgabe«, in ko morajo angleški vojaški strokovnjaki priznati, da je tudi proti invazivskim armadam uporabljen nemško orožje boljše od angleškega ali ameriškega, je govoril Führer volilnim možem nemške oboroževalne industrije. Nikakor ni zanikal težine nemškega usodnega boja, toda z vojaško samozvestjo je ugotovil, da Nemčija ne bo kapitulirala pred nobeno deželo ter je izrazil gotovost, ki temelji na nemški notranji moči in na nemških načrtih, da bo namreč Nemčija to dobro prestala in nazadnje zmaga. Izhajajoč iz priznanja severnoameriškega kontradmirala Gatscha, da so Nemci iznašli nov način boja, v katerem se ne bora več ljudje, temveč material in da so Nemci, ki uporabljajo tudi že majhen avtomatski tank, dosegli v vojni tehniki pomemben napredek, opozarja »Berliner Nachtausgabe« ob koncu na to, da soppada Führerjev govor z važnim križiščem na poti vojne tehnike. Uporaba orožja »V 1« predstavlja šele prvo razbremenitev. V letu 1944 se bo nemški tehnični vojaški položaj stalno zboljševal in nemške tehnične prednosti, ki jih nihče ne more več zanikati, bodo prišle do popolne veljave.

Pariz, 6. jul. Pariški časopisje izbrpno poroča o govoru Adolfa Hitlerja zastopnikom nemške oboroževalne industrije. »Oeu vre« pravi, da govoru ni treba nobenega komentarja, ker govori sam zase. Toda besede, namenjene nemškemu narodu, so prav tako važne tudi za Francoze. V tej vojni gre tudi za usodo francoskega naroda. Sedaj se grade življenjski pogoji za prihodnje evropske generacije. Za kaj gre, je vsem jasno: ali evropsko sodelovanje v časti in neodvisnosti ali sužnost pod judovsko-kapitalističnim kapitalizmom ter zmagovitim boljševizmom.

Gospodarstvo

Prošnje za gradbeno dopustitev

K naredbi o ureditvi gradbene delavnosti na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje« ki je bila objavljena v Službenem listu 27. junija t. l., kos 39, so bila glede vlaganja prošnje za gradbeno dopustitev izdana nastopna navodila:

Prošnja za gradbeno dopustitev mora biti vložena na predpisanim obrazcu v treh izvodi. Ti obrazci se dode pri tehničnem oddelku pokrajinske uprave v Ljubljani oziroma pri občinah proti plačilu 1 lire za izvod. Občine lahko naroče potrebno število teh obrazcev pri tehničnem oddelku proti plačilu ustreznega znaka.

Prošnji mora biti priložen načrt in tehnično poročilo, kakor tudi potrebni izkazi izmer za posamezne gradbene konstrukcije s podrobno navedbo količine gradbenega materiala po vrstah gradiva vse v starih izvodih. Načrt, tehnično poročilo in izkazi izmer morajo biti sestavljeni in podpisani od pooblaščenega gradbenega podjetja ali projektanta.

Prošnje se naslavlajo na šefa pokrajinske uprave, tehnični oddelk vlagajo se pa za Ljubljano pri županstvu mestne občine, za druge kraje na pri županstvu dotične občine. Ako ni zadržkov v regulacijskem ali gradbenem oziru po zakonitih predpisih in če je nameravana gradnja nujno potrebna, potrdi občina to v izjavi na spremni poročilu.

Ker je enomesečni rok po naredbi o ureditvi gradbene delavnosti potekel 27. junija t. l., se prošnje za gradbeno dopustitev nanašajo le na dela po tem roku; glede gradenj pričetih pred tem rokom, je vložiti prošnje le za še nedovršena dela. V načrtu je taka dela označiti s posebno barvo, v tehničnem poročilu ter izmerah pa to primerno izkazati.

Prošnja za gradbeno dopustitev se mora vložiti tudi za vsa vzdrževalna in adaptacijska dela na kakršnih koli zgradbah ne glede na to, ali je za to potrebno gradbeno dovoljenje po zakonitih predpisih ali ne.

Vse prošnje in priloge so po čl. 6, t. l. taknega zakona oproščene takse.

Potrošna vina v Nemčiji

Med potrošnimi predmeti, ki jih je mogoče kupiti le v omejenem obsegu, je danes tudi vino. Pogosto se pojavlja v Nemčiji vprašanje, kdo pije vino. Na to vprašanje je odgovoril predsednik nemške zveze za vinogradništvo Scherr, ki je navedel med drugim naslednje:

Pred vojno je bilo v Nemčiji na razpolago pogosto več vina, kakor se je potrošilo. V nekaterih vinogradniških področjih so morali prireditelj propagandne tečnje za konzum vina, da bi spravili v denar vino iz kleti vinogradnikov. Čeprav vlada danes v Nemčiji pomanjkanje vina, vendar potrošnja ni manjša, kakor je bila pred vojno. V predvojni letih je Nemčija potrošila povprečno 4,25 milijona hl vina na leto. Od tega je odpadlo na domači pridelek 3,65 milijona hl, na uvoz pa 0,6 milijona hektolitrov. V letu 1943/44 je bilo zaradi slabe letine od domačega pridelka na razpolago le 2,5 milijona hl, zato pa je Nemčija uvozila iz inozemstva 1,7 milijona hektolitrov vina in je potrošnja dosegla vsega 4,2 milijona hl, kar skoro ustreza predvojni količini. Če se danes vino le redko dobi je temu vzrok zgolj okolnost, da se je znatno povečalo število potrošnikov. Predsednik Scherr čeni, da je pred vojno okrog 8 do 10 milijonov Nemcev redno trošilo vino, danes pa bi rad vsak Nemec od časa do časa popil steklenico vina. Za tako povečano potrošnjo pa seveda ni dovolj blaga. Tudi ni res, da bi pretežni del vina popili vojniki. Sicer je obrok vina, ki ga dobe vojniki v primeru z ostalimi potrošniki prav čeden, vendar potroši vojska, le 20% vsega vina. Ostalih 80% pa je na razpolago za civilno potrošnjo.

Od leta 1941 je Francija poleg Italije glavna dobaviteljica vina za Nemčijo. Uvoz vina iz teh dveh dežel urejajo posebni uvozni pooblaščenici, ki jim je doslej vedno uspelo pravočasno dobaviti potrebne količine. V zvezi z gornjimi izjavami navaja predsednik Scherr, da je povprečna potrošnja alkoholnih pijač v Nemčiji razmeroma majhna. Letna potrošnja vina, ki odpade na prebivalca, znaša v Nemčiji 6 litrov, nasproti 89 litrom v Italiji in 170 litrom v Franciji. Potrošnja žganja znaša, preračunano v čisti alkohol, na leto 1 liter nasproti 2,3 litra v Franciji in 0,2 litra v Italiji. Zato pa je v Nemčiji večja potrošnja piva. Od celotne potrošnje piva v Nemčiji odpade povprečno na prebivalca letno 58 litrov, nasproti 26 litrom v Franciji in komaj 1 litru v Italiji.

Gospodarske vesti

— Sredstvo zoper kaljenje krompirja. Kakor poročajo nemški listi je dr. Dettweiler v botaničnem inštitutu univerze v Rostocku uspelo najte sredstvo, ki pri krompirju prepreči kaljenje. Dr. Dettweiler je o tem ob širno poročal v družbi za naravoslovje. Znano je, da gre vsako leto mnogo krompirja in izgubo, ko prične kaliti. Krompir tudi izgubi v

teži. Dr. Dettweiler je pri svojih poskusih uporabil prašek, ki prepreči vsako kaljenje in tudi vsako izgubo na teži zaradi dihanja krompirja. Sredstvo je neškodljivo in ne vpliva na okus krompirja, za vzklišenje 100 kg krompirja je potrebno le 70 g tega praška.

— Nemški državni dolg. Nemško državno finančno ministstvo objavlja o stanju državnega dolga ob koncu marca t. l. naslednje podatke: Fundirani dolgi so narasli na 119,2 milijarde mark (ob koncu lanskega leta 110,7), letični dolg pa se je dvignil na 154,2 milijarde mark (142,3). Skupni dolg znaša torej 273,4 milijarde mark (253,0).

— Nemško civilno sodišče v Oslu. V Oslu so ustanovili nemško civilno sodišče pri nemškem komisarstvu. S tem je bilo ustrezno skupni želji norveških in nemških gospodarskih krogov. Nemško sodišče ni stalna ustanova, marveč rešuje le spore, nastale med vojno dobo. Pristojnost tega sodišča je omejena le na Nemce, ki bivajo sedaj v Norveški, medtem ko spadajo Nemci, ki so že prej živeli v Norveški, pod pristojnost norveških sodišč.

— Živiljski stroški v Zedinjenih državah so po uradni statistiki sedaj za 40% višji, kakor so bili pred vojno. To ugotavlja uradna statistika, ki pa ni docela v skladu z dejstvi. Po zasebnih statistikah se je življenje v Zedinjenih državah v teku treh vojnih let podražilo že za 80%. Računati pa je še z nadaljnjim dviganjem cen, kajti čim večje so omejitve potrošnje, tem večji je nagib za naraščanje cen. Po izjavah ameriškega urada za vojno proizvodnjo je računati z novimi omejitvami proizvodnje za civilno potrošnjo zaradi naraščajočih potreb vojske v zvezi z invazijskim bojiščem. Predvsem bodo v bodoče le v omejenem obsegu izdajali dovoljenja za uporabo gradbenega materiala in delovnih moči, ki so potrebne pri gradnji.

— Živiljski stroški v Zedinjenih državah so po uradni statistiki sedaj za 40% višji, kakor so bili pred vojno. To ugotavlja uradna statistika, ki pa ni docela v skladu z dejstvi. Po zasebnih statistikah se je življenje v Zedinjenih državah v teku treh vojnih let podražilo že za 80%. Računati pa je še z nadaljnjim dviganjem cen, kajti čim večje so omejitve potrošnje, tem večji je nagib za naraščanje cen. Po izjavah ameriškega urada za vojno proizvodnjo je računati z novimi omejitvami proizvodnje za civilno potrošnjo zaradi naraščajočih potreb vojske v zvezi z invazijskim bojiščem. Predvsem bodo v bodoče le v omejenem obsegu izdajali dovoljenja za uporabo gradbenega materiala in delovnih moči, ki so potrebne pri gradnji.

— Živiljski stroški v Zedinjenih državah so po uradni statistiki sedaj za 40% višji, kakor so bili pred vojno. To ugotavlja uradna statistika, ki pa ni docela v skladu z dejstvi. Po zasebnih statistikah se je življenje v Zedinjenih državah v teku treh vojnih let podražilo že za 80%. Računati pa je še z nadaljnjim dviganjem cen, kajti čim večje so omejitve potrošnje, tem večji je nagib za naraščanje cen. Po izjavah ameriškega urada za vojno proizvodnjo je računati z novimi omejitvami proizvodnje za civilno potrošnjo zaradi naraščajočih potreb vojske v zvezi z invazijskim bojiščem. Predvsem bodo v bodoče le v omejenem obsegu izdajali dovoljenja za uporabo gradbenega materiala in delovnih moči, ki so potrebne pri gradnji.

— Živiljski stroški v Zedinjenih državah so po uradni statistiki sedaj za 40% višji, kakor so bili pred vojno. To ugotavlja uradna statistika, ki pa ni docela v skladu z dejstvi. Po zasebnih statistikah se je življenje v Zedinjenih državah v teku treh vojnih let podražilo že za 80%. Računati pa je še z nadaljnjim dviganjem cen, kajti čim večje so omejitve potrošnje, tem večji je nagib za naraščanje cen. Po izjavah ameriškega urada za vojno proizvodnjo je računati z novimi omejitvami proizvodnje za civilno potrošnjo zaradi naraščajočih potreb vojske v zvezi z invazijskim bojiščem. Predvsem bodo v bodoče le v omejenem obsegu izdajali dovoljenja za uporabo gradbenega materiala in delovnih moči, ki so potrebne pri gradnji.

— Živiljski stroški v Zedinjenih državah so po uradni statistiki sedaj za 40% višji, kakor so bili pred vojno. To ugotavlja uradna statistika, ki pa ni docela v skladu z dejstvi. Po zasebnih statistikah se je življenje v Zedinjenih državah v teku treh vojnih let podražilo že za 80%. Računati pa je še z nadaljnjim dviganjem cen, kajti čim večje so omejitve potrošnje, tem večji je nagib za naraščanje cen. Po izjavah ameriškega urada za vojno proizvodnjo je računati z novimi omejitvami proizvodnje za civilno potrošnjo zaradi naraščajočih potreb vojske v zvezi z invazijskim bojiščem. Predvsem bodo v bodoče le v omejenem obsegu izdajali dovoljenja za uporabo gradbenega materiala in delovnih moči, ki so potrebne pri gradnji.

— Živiljski stroški v Zedinjenih državah so po uradni statistiki sedaj za 40% višji, kakor so bili pred vojno. To ugotavlja uradna statistika, ki pa ni docela v skladu z dejstvi. Po zasebnih statistikah se je življenje v Zedinjenih državah v teku treh vojnih let podražilo že za 80%. Računati pa je še z nadaljnjim dviganjem cen, kajti čim večje so omejitve potrošnje, tem večji je nagib za naraščanje cen. Po izjavah ameriškega urada za vojno proizvodnjo je računati z novimi omejitvami proizvodnje za civilno potrošnjo zaradi naraščajočih potreb vojske v zvezi z invazijskim bojiščem. Predvsem bodo v bodoče le v omejenem obsegu izdajali dovoljenja za uporabo gradbenega materiala in delovnih moči, ki so potrebne pri gradnji.

— Živiljski stroški v Zedinjenih državah so po uradni statistiki sedaj za 40% višji, kakor so bili pred vojno. To ugotavlja uradna statistika, ki pa ni docela v skladu z dejstvi. Po zasebnih statistikah se je življenje v Zedinjenih državah v teku treh vojnih let podražilo že za 80%. Računati pa je še z nadaljnjim dviganjem cen, kajti čim večje so omejitve potrošnje, tem večji je nagib za naraščanje cen. Po izjavah ameriškega urada za vojno proizvodnjo je računati z novimi omejitvami proizvodnje za civilno potrošnjo zaradi naraščajočih potreb vojske v zvezi z invazijskim bojiščem. Predvsem bodo v bodoče le v omejenem obsegu izdajali dovoljenja za uporabo gradbenega materiala in delovnih moči, ki so potrebne pri gradnji.

— Živiljski stroški v Zedinjenih državah so po uradni statistiki sedaj za 40% višji, kakor so bili pred vojno. To ugotavlja uradna statistika, ki pa ni docela v skladu z dejstvi. Po zasebnih statistikah se je življenje v Zedinjenih državah v teku treh vojnih let podražilo že za 80%. Računati pa je še z nadaljnjim dviganjem cen, kajti čim večje so omejitve potrošnje, tem večji je nagib za naraščanje cen. Po izjavah ameriškega urada za vojno proizvodnjo je računati z novimi omejitvami proizvodnje za civilno potrošnjo zaradi naraščajočih potreb vojske v zvezi z invazijskim bojiščem. Predvsem bodo v bodoče le v omejenem obsegu izdajali dovoljenja za uporabo gradbenega materiala in delovnih moči, ki so potrebne pri gradnji.

— Živiljski stroški v Zedinjenih državah so po uradni statistiki sedaj za 40% višji, kakor so bili pred vojno. To ugotavlja uradna statistika, ki pa ni docela v skladu z dejstvi. Po zasebnih statistikah se je življenje v Zedinjenih državah v teku treh vojnih let podražilo že za 80%. Računati pa je še z nadaljnjim dviganjem cen, kajti čim večje so omejitve potrošnje, tem večji je nagib za naraščanje cen. Po izjavah ameriškega urada za vojno proizvodnjo je računati z novimi omejitvami proizvodnje za civilno potrošnjo zaradi naraščajočih potreb vojske v zvezi z invazijskim bojiščem. Predvsem bodo v bodoče le v omejenem obsegu izdajali dovoljenja za uporabo gradbenega materiala in delovnih moči, ki so potrebne pri gradnji.

— Živiljski stroški v Zedinjenih državah so po uradni statistiki sedaj za 40% višji, kakor so bili pred

Kronika

* Gigli je umrl. Italijanski tisk prinaša iz Londona izvirajočo vest, da je v Rimu umrl slavniti tenor Benjamin Gigli. S pristojnih mest došel je ni bilo mogoče dobiti niti potrdila, niti demantila te vesti. Nedavno so javili, da so anglosaške oblasti Gigliju prepovedale nastopanje v Rimu.

* Ojačena straža v Vatikanu. Vatikanski »Osservatore Romano« poroča, da je bila papeževa švicarska garda ojačena s novimi 2000 možmi. Papeževi straži bo v bodoče poverjeno strožje nadzorstvo nad 16 zavodi, ki so last Vatikana v Rimu. Dosedanja švicarska garda je štela 3800 mož. Vatikanske ustanove so nanovo obdane z bodičasto žico, papeževa garda pa je oborožena z najmodernejšim orožjem.

* Skrb za petorke v Turčiji. Radijska oddaja postaja Ankara je sporočila v torek zvečer, da se je ministrijski predsednik Saradzoglu osebno zanimal za turške petorke ter dal navodila, da so bili takoj odpisani tja zdravniki ter bolnišnice sestre. Teh pet dečkov je zagledalo luč sveta v nedeljo v neki zakatni maloazijski vasi. Turški poslanski zbornici so baje že predlagali, da bi turški narod posloval te petorke.

* Par tednov stara koza daje mleko. V Zgornji Lužici, v kraju Hojersverda, je nekemu posestniku vrgla koza mladico, ki je že ob petem tednu starosti začela dajati mleko. Žival da vsak dan pol litra mleka in je popolnoma zdrava.

* Zlata tička je zbirka ljubkih pesmic za otroke, ki jih je spesnil Danilo Govinšek in opremil z živimi ilustracijami M. Bambič. Okusno opremljena izdaja bo gotovo zadovoljila mladike in starše. Dobi se v Knjižarni Tiskovne zadruge, Selenburgova ul. 3.

Iz Ljubljane

u— Novi grobovi. Umrl je g. Franc Sindelar, industrijski delovodja v pokroju. Bil je dolga leta zvest sodealec Hribarjeve tovarne pleten. Kot čisti rojak se je popolnoma udomačil v Ljubljani, kjer bo danes ob 15. leti k večnemu počitku pri Sv. Križu. — V Celju je umrl po daljši bolezni g. Josip Grabnar. Zupustil je vdovo go. Francisko in sina Valerija, ki je plačil natak v Daj-Damu. — V visoki starosti 85 let je umrla ga. Marija Aumova, ki jo bodo pokopali danes ob pol 15. uri. — Ob 18. uri bo poročila z Zal k Sv. Križu ženska Jurkovičeva. — Pokojnim častim spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

u— Himen. V nedeljo 2. julija sta se poročila v cerkvi sv. Frančiška v Siški gdi. Ljanko Danica, uradnica, in g. Toni Veban, učitelj. Iskrene čestitke!

u— Na I. ženski realni gimnaziji v Ljubljani je polagala višji tečajni izpit v juniju t. l. 51 rednih pripravnic in 5 privatistk. Oproščenih usnega izpita (z debelim tiskom) je bilo 11 pripravnic. Po uspehu pa je položilo izpit: 8 z odličnim, 17 s prav dobrim, 29 z dobrim uspehom. Ena pripravnica je med izpitom odstopila, ena privatistka pa je izstopila zaradi obolenosti. Izpravevalo o višjem tečajnem izpitu so prejale: Brusa Tatjana, Cigoj Sonja, Čizman Vekoslava, Gec Damjana, Gerk Ljudmila, Horn Petra, Jenčič Miljena, Jenko Mihaela, Kačar Pavla, Klanšek Angela, Kleinsteil Ana, Klopčar Nevenka, Kovič Brigita, Kožar Zofija, Kržan Režika, Leskovec Tatjana, Longar Gabriella, Mavrič Cvetka, Meihar Ivana, Obid Marica, Puntar Breda, Rihar Ana, Robič Vida, Sirkni Silva, Stravs Ana, Venier Katarina, Dermovšek Terezija, Hribar Katarina, Bajec Marija, Bajželj Milena, Brozovič Marija, Dolinar Katarina, Franzot Gabriella, Golf Milena, Gostinčar Nada, Ivane Ljubomira, Jemec Marija, Koselj Marijeta, Kralj Ljudmila, Kržiž Alojzija, Kutin Branka, Marincek Danica, Nešič Nevenka, Perko Milena, Pirkovič Božidara, Podbevšek Asta, Poniž Taša, Stupar Vekoslava, Sveiger Marija, Va ant Olga, Vrenk Milena, Trošt Nada, Strojanské Marija, Vovčina Marija.

u— Ob lepem zaključku šolskega leta 1943-44 Trgovske gremialne nadležnevalce 1943-44 ob proslavi 25letnice nameštenja ravnoteja g. Gruma, bo na splošno željo, da zaključimo to slavnost čim slovesneje, slavnostna maša na Rožniku v nedeljo 9. t. m. ob pol 8. uri, katero bo imel gvardijan g. Godina. Vabljeni so vsi trgovci, profesorji in vsajena gremialne trgovske šole.

u— III. sklepna javna produkcija glasbene šole »Sloga« bo danes v petek ob 18. uri v šolski glasbeni dvorani. Spored obsega pevske solistične točke, pevski duet, skladbo za violončelo, za godalni orkester, za gosli z godalnim orkestrom ter za klavir z godalnim orkestrom. S to produkcijo zaključijo šola svoje letošnje prireditve.

KULTURNI PREGLED

Schillerjeva »Marija Stuart«

Ob zaključku sezone so v Drami uprizorili delo velikega stila: Schillerjevo tragedijo »Marija Stuart«. Ni to prva uprizoritev na deskah naše Drame, kakor ni Zupančičev prevod prvi poskus prevoda te mojstrovine na naš jezik, saj se je Zupančič naslanjal na starejšo slovenitela Cegnarija in je preko njega dal slovenski obliki Schillerjevih bujni, a skladno pojočih stihov tudi govornemu značaju ustrežajočo gibčnost in lepoto sodobnega slovenskega pesniškega jezika. Da smo dobili zopet Schillerja, je vredno hvale; škoda le, da je prišlo tako veliko in zahtevno delo na vrsto šele v vročih juljskih dneh, ko niso izpraznili samo igralci, marveč tudi gledalci, zato se vsem bolj prilježe lažja kakor težka dramska hrana. V zvezi vsemu bo danes nemara več zanimanja prav za »Marijo Stuart«, kakor bi ga bilo prejšnje čase: razumevanje te tragedije je olajšal že prevod življenjepisa te nesrečne kraljice, čije lepa in žalostna glava se je 8. februarja 1587 skotila pod krvnikovim mečem, z druge strani pa je ljubljansko občinstvo uživalo prav minule dni nemški film, ki obravnava isto zgodovinsko snov.

Po takih kritikah, razčlenbah in prikazih Schillerjeve, l. 1800, torej v rojstnem letu našega Prešerna prvi uprizorjeno tragedijo »Marija Stuart«, ne ostaja poročevalcu nič drugega nego poklon pred stvaritvijo, ki — najsi je formalno še vsa zajeta v svoj čas in zgrajena po konvencionalnih vzorcih klasičnega okusa — moli ne le nad svojo dobo, marveč tudi nad naše stoletje. Vedno znova čutimo ob klasičnih dramatikih, kako razredčena je

u— Obiranje lipovega cvetja je zdaj, ko imamo sončne dni, v polnem razvoju. Zlasti proti večeru vidiš povsod na lipah mlade in stare obirale, ki se trudijo, da bo zaloga za vsakdanjo uporabo, še prav posebno pa za zimo, zadostna. Tudi čebulice si zdaj, ko je cvetje lip na višku, pridno privoščijo slastno pašo. Po kratkem naližu, ki nas je prenesel v torek popoldne, se je vreme kmalu spet zvedrilo, kakor se za čas polne lune spodobi. Krasna je bila noč na četrtek in včeraj smo spet imeli dan brez oblaka. Vročina je znosna. Vsa kopališča so spet dobro obiskana.

u— O higienem pobiranju smeti nam piše g. A. Kunstler: Ko se sedaj praznijski smetarski zaboji v smetarski voz, se čisto zapraši ves okoliš voza. S tem je ogroženo zdravje smetarja samega, pa tudi mimoidoščih. Tudi ko čakajo polni zaboji pred hišami na smetarski voz, večkrat razkoplje vsebin otroci in živali. Da se to odpravi, predlagam, naj bodo zaboji pokriti. Pokrov mora biti napravljen tako, da se odpre šele takrat, ko porine smetar zaboj v voz in se zopet pokrije, ko potegne smetar zaboj iz voza. Zaboj naj bi imel pokrov, premikajoč se na ta način, kakor n. pr. škaflija od vžigalce, samo brez stranskih in spodnje plošče. Konca pokrova bi bila zavahana navzgor. V vsakem privihu naj bi bili dve luknji, a nad vtratičima voza dve kljuki. Smetar bi pri prazenju zaboja dvignil zaboj s pokrovom, nataknil pokrov na kljuki, zaboj potisnil v voz in spraznil. Pokrov je tako zaostal zunaj voza obesjen nad odprtino na kljukah. Ko se potegne prazen zaboj iz luknje voza, se naravna na pokrov, potegne pod pokrov, istočasno se pa vrata od voza sama zapro. Tako se pokriti zaboj spet postavi na prejšnje mesto pred hišo. Na ta način vsebina zaboja ni nikdar vidna in tudi ne more okuževati okolice. Zabojski bi bili prikladnejši v malo širši in višji obliki ter nekoliko krajši. Tudi bi bilo priporočljivo, naj bi bili zabojski hišna lastnina in bi se plačevala zanje primerna najemnina bišnemu gospodarju.

u— Učite se strojepisja! Praktično znanje, potrebno v vsakem zasebnem ali javnem paketu, Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaj — dnevni in večerni — pričenejo 10. 11. in 12. julija. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Moderna strojepisnica, desetpiska metoda. — Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. — Specialni tečaj tudi za stenografijo, knjigovodstvo itd. — Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dolmohranska 15.

u— Pritožbe naših vrtninarjev. Pišejo nam: Z velikim trudom, ljubeznijo in tudi stroški smo Rožnodolci uredili svoje vrtove. V vojni nam je pač dvakrat dražje in tudi potrebno vse, kar moremo pridelati na malem koščku zemlje. In zdaj, ko so se pokazali prvi sadovi našega truda, nam grozi nevarnost, da nam bodo rožnodolinski in viški paglavci pobrali in uničili vse pridelke. Noben vrt v Rožni dolini ni več varen pred njimi. Kradajo, trgajo in pulijo cvetje. Rabutajo nezrelo sadje in pri tem lomijo mlado drevje. Tako imajo nekateri lastniki vrtov že za več tisočakov škodo. In ni le gmojna škoda, saj človeka boli, da bi se razjokal, ko vidi uničen vsaj svoj trud, vse svoje delo. Poruveno cvetje, zlomljene veje mladih dreves, res, človek skoraj ne bi mogel verjeti, da je to storišče, ki ima v sebi razum in srce! Odrasli pomagajo dostikrat svojim nadobudnim pri kraji v tujih vrtovih. Tako je neka gospa večkrat opazovala, kako so starši pomagali svojim otrokom pri kraji cvetja v njenem vrtu. Če jih je opozorila, da ni lepo niti vzgojno pomagati otroku pri kraji, so ti vzorni starši z vso verno zagovarjali svoje ljubljence. Med vsemi, ki jih je opazovala ta gospa, je videla samo dve, reci in piši, dve materi, ki sta svojim otrokom zabrali trgati cvetje v tujem vrtu. Lastniki vrtov so organizirali že prave domače straže, ki morajo biti posebno budne zaradi in zvečer. Vrtove so obdali z bodočo žico, toda vse to le malo zaleže. Če paglavce preneš enkrat, dvakrat, se ti samo rogajo in ti tretjič uničijo še tisto, kar ti niso utegnili prej. In tako zaman ugrabimo, kako bomo paglavce ukrotili.

u— Učni tečaj za popravne in privatne izpite. ločni oddelki za prvešolce in drugošolce. Dijaki: Delavska zbornica, Miklošičeva 22-1. Dijakinje: Lichtenturnov zavod. Poučujejo profesorji. Učnina nizka. Vpisovanje in informacije jutri dopoldne za vse v Lichtenturnovem zavodu.

u— Mestni finančni oddelk za računovodstvom, blagajno in izvršilnim oddelkom zaradi snajenja uradnih prostorov v ponedeljek 10. t. m. ne bo posloval za stranke.

u— Namesto venca na grob drage sestrice ge. Franje Vakselj daruje za dom slepih 100 lir ga. Helena Dolenceva.

u— Učni tečaj za popravne in privatne izpite. ločni oddelki za prvešolce in drugošolce. Dijaki: Delavska zbornica, Miklošičeva 22-1. Dijakinje: Lichtenturnov zavod. Poučujejo profesorji. Učnina nizka. Vpisovanje in informacije jutri dopoldne za vse v Lichtenturnovem zavodu.

u— Mestni finančni oddelk za računovodstvom, blagajno in izvršilnim oddelkom zaradi snajenja uradnih prostorov v ponedeljek 10. t. m. ne bo posloval za stranke.

u— Namesto venca na grob drage sestrice ge. Franje Vakselj daruje za dom slepih 100 lir ga. Helena Dolenceva.

u— Učni tečaj za popravne in privatne izpite. ločni oddelki za prvešolce in drugošolce. Dijaki: Delavska zbornica, Miklošičeva 22-1. Dijakinje: Lichtenturnov zavod. Poučujejo profesorji. Učnina nizka. Vpisovanje in informacije jutri dopoldne za vse v Lichtenturnovem zavodu.

u— Učni tečaj za popravne in privatne izpite. ločni oddelki za prvešolce in drugošolce. Dijaki: Delavska zbornica, Miklošičeva 22-1. Dijakinje: Lichtenturnov zavod. Poučujejo profesorji. Učnina nizka. Vpisovanje in informacije jutri dopoldne za vse v Lichtenturnovem zavodu.

u— Tečaj za popravne in privatne izpite — Novi (Turjaški) trg 5. Začetek v ponedeljek. Poučujejo profesorji. Honorar zmern. Vpisovanje dopoldne.

u— Tečaj stenografije (slovenske in nemške), knjigovodstva, korespondence, nemščine itd. se prične 15. julija. Izbira predmetov po želji. Obisk navedenih tečajev se priporoča predvsem dijakom-injam, enako vsem ostalim, ki se želijo izpopolniti v teh strokovnih predmetih. Vpisovanje dnevno. »Trgovski učni zavod«, Kongresni trg 2-II.

u— Srednješolce-ke opozarjamo na poštenske tečaje (instrukcije) vseh srednješolskih predmetov, tečaje za popravne, privatne in sprejemne izpite ter na različne jezikovne tečaje. Ločni oddelki po predmetih in razredih — posebne učilnice. Jamstvo za uspeh v bodočem šolskem letu. Informacije in vpisovanje dnevno: Specialne strokovne instrukcije za srednje šole, Kongresni trg 2, v prostorih Trgovskega učnega zavoda.

Z Goreniskega

Predavanje o prehrani so imeli te dni v Belfaku. Govoril je opolnočenoec Griz. Predavanje je bilo v Löscherjevi restavraciji.

Na bojišču sta padla koroška rojaka Herbert Meglič, vojak v nekem planinskem polku, ter 35 letni desettik Jože Koren.

O židu, svetovnem parazitu je govoril v prostorih kavarne Lerch v Celovcu okrožni govornik Josef Kebe, ki je prikazal žide kot uničevalce sveta in zajedalce človeštva. Poslušalci so dobili pri predavanju nazorno sliko o nevarnosti, katero predstavlja židovski življenjski.

Kmetijsko delo se ne sme poudenjati. V Celovcu so imeli tedi zborovanje, na katerem se je oglašil k besedi koroški kmetijski vodja Huber, ki je naglašal, da se mora kmečko delo pravilno ocenjevati. Predavanju so prisostvovali predstavniki koroškega kmetijstva in zastopniki oblasti. Navzočih je bilo tudi mnogo žensk.

Razdeljevanje krompirja. Preskrbovalni urad za Koroško objavlja, da bodo prejeli potrošniki na Koroškem in v Mežiški dolini za dobo 64. in 65. delitve po 4 kg krompirja. Gorenjske in od tega dodeljevanja izzveta. Pomeje prejmejo potrošniki na imenovanem področju za 65. dobo še po 2 in pol kg krompirja.

S štajerskega

Z železnim križcem 1. razreda je bil odlikovan Fric Schopper iz celjskega okrožja, ki ima še štiri brate na bojišču. Z železnim križcem 2. razreda je odlikovan desettik Franc Pridigar.

Sestanek trboveljskih vzgojiteljev. Ob sklepu šolskega leta so se v Trbovljah sestali vsi vzgojitelji iz okrožja. Šolski svetnik Mayerwieser je poročal, da so uspehi tega šolskega leta prekosili pričakovanja. Po pregledu šolskih razmer je govoril o svetovnem nazoru ter o politiki moči. Okrožni vodja Eberhardt je opisal dnevne dogodke. Nato je bil še sestanek vzgojiteljev, ki so dobile napotke za ročna in druga domača dela.

V gaju žanakov v Smarju pri Jelšah so imeli te dni spominsko proslavo padlih vojakov: Martina Čača, desettika Antona Tkavca, topničarja Martina Kadavca, nadlovca Franca Zogana, grenadirja Ferdinika Arzenšeka, desettika Franca Rišarja in grenadirja Martina Poglavskega. Spominske proslave so se udeležili starši padlih, zastopniki oborožene sile in nemške mladine. Krajevni vodja je imel spominski govor.

Ženska skupina iz Hraštika se je v teku preteklega leta zopet izkazala s svojim delom pri družinski pomoči v kmetijstvu ter pri poslovalnicah za matere in otroke. Pripadnice te skupine so bile posebno marljive v okviru Heimatbunda in so nabrale večjo vsoto denarja za Rdeči križ.

Smrtna kazen za ljudske škodljivce. Tujerodni civilni delavci 24 letni George Angel, 22 letni Maxime Blanc, 21 letni Gustav Aumasson, 24 letni Maurice Chanutt in 22 letni Marcel Corion so bili kot civilni delavci zaposleni v Gradcu ter so novembra in decembra lani ob času zatemnitve izvršili vlome v več trafik v Gradcu in okolici. Nakradili so večje množine tobaka pa tudi živilskih nakaznic in silnega. Tako nakradeni plen so potem prodajali po pretiranih cenah na črni borzi. Posebno sodišče v Gradcu je obsodilo Angella, Blanca in Coriona na smrt, Aumassona na 6 let. Chanutta pa na pet let robije.

Naročajte romane DK!

sovravnici. Boj dveh tekmovalcev in dveh enako ničemernih ženskih ponosov se je združil z nečim, čemur bi danes rekli: vladarji političnih koncepcij o prestižu, vladarji moči, dinastičnih in strankarskih interesih, da, celo boj dveh svetovnih razorov, če gremo v teološke spore med katoliško Cerkvijo in uporniškimi krivoverci, ki jih je v škotski deželi predstavljal kalvinistično usmerjeni John Knox. Vzlic te vnanji in notranji napetosti je bilo tudi po Schillerju dovolj možnosti, da se radikalne rešitve v sporih, ki res pomenijo vsaj na zunaj boj dveh svetov, onemogočijo z blagodejnimi kompromisi. Tako prosvetljena, modra strpnost je posebej blaga v shrewsburyjskem grofu Talbottu, ki je tudi sredi vzburkanih strasti, splet in nezaupanja dvigal svoj glas za razumnost in zmernost, ki jima ni treba obžalovati nepopravljivih dejanj. Toda angleška kraljica Elizabeta, velika umetnica v neodločnosti, kakor jo imenuje neki zgodovinar, je bila preveč ženska in premalo vladarica, da bi mogla o pravem času zatreti vpliv in oblast takih silovitih natur, kakor je bil Viljem Cecil, zarizen sovravniki Marije Stuart in tip mrazlega angleškega puritana, ki ne zna ne odpustiti in ne razumeti. Zaradi te človeške šibkosti in omahljivosti kraljice Elizabete je morala pasti glava Marije Stuart; ne pri Davisonu, marveč na nji je krivda, najsi jo je skušala zvaliti na takisto neodločnega, a povrh še odvsnega državnega tajnika. Pri vsem tem pa ne gre za samo lo in za samo dobro: nobena izmed tekmovalčev kraljic ni tako slaba, da bi mogla posebej ljati zlo. Tudi Marija Stuart, je ne glede na svojo milostne grehe in vzlic spokorenj vdanosti in zlahtni odpovedi, s katero sprejema smrt, še preveč ženska, da bi posebej čisto načelo dobrega v tem

Iz Trsta

Nove dovolilnice za avtomobilska vozila. S tržaške prefekture objavljajo, da je prenehala s 1. julijem veljavnost vseh dovolilnic za promet z avtomobili na področju tržaške pokrajine. V veljavo stopijo nove dovolilnice, ki imajo veljavnost za avtomobilski promet na področju občine Ivanja. Po 8. juliju je dovoljen avtomobilski promet samo z novimi dovolilnicami.

Na pobudo vodstva Verdievega občinskega gledališča v Trstu je bila ustanovljena šola za zborna petje. Namen šole je pripraviti dobre pevce in pevke za sodelovanje v gledališkem zboru. V šolo se sprejemajo osebe ženskega spola do 30 let in moškega do 35 let.

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Trstu 65letni Andrej Batič, 55letni Marij Sosič, 57letna Dominka Dušič, 91letna Amalija Rommel, 42letni Jožef Breclj, 53letni Ivan Kermac, 42letni Anton Lipovec, 72letna Antonija Hirc in 67letna Maksimilijana Tujak.

Himen. Te dni so se poročili v Trstu trgovski namestnik Robert Birs in frizerka Jožefina Zuber, modelist Rok Lussi in gospodinja Josipina Ferluga, šofer Gril Armand in gospodinja Rozalija Pap.

Nagrada za dvočke. Tržaški prefekt je nakazal Marinu Gonu 600 lir kot nagrado ob rojstvu dvočkov Julijana in Lucijana.

Oskrba Trsta s plinom. Po končanih čistilnih, kontrolnih ter izboljševalnih delih, ki so bila izvedena na mestnem plinskem omrežju, je sedaj zagotovljena oskrba vsega Trsta s plinom. Zaradi trenutno omejene proizvodnje plina bo do nadaljnjega veljavna razdelitev v porabi plina od 10. do 13. in od 19. do 20. ure. V kratkem bo porabni čas razširjen.

Iz Gorice

K povenotanju namestitvenih uradov. S 1. julijem je bilo izvedeno povenotanje namestitvenih uradov za industrijske, trgovske, zavarovalniške in poljske delavce ter nameščence, kakor tudi za osebe denarnih zavodov. V Gorici ima urad svoj sedež na Verdievem Korzu 32. v Krminu deluje za področje občin Krmin in Kapriva, v Gradci ob Soči pa za občine Gradisce ob Soči, Fara, Romans, Zagrad in Marjan.

Prijava koles. Do 15. julija se morajo prijavit kolesa vseh vrst. Izvzeti niso trikotniki invalidov, tovarna kolesa itd.

Navodila protiletalske zaštite

Kako se boš obvaroval mraza, ki prihaja iz betonskih tal v zaklonišču? Izoliraj ga na ta način, da na tla položimo par plasti črpalnega papirja, preko tega pa stare preproge, linolej, desko ali podobno.

Predložite načrte zaklonišča, če jih še niste, in prijavitve popravno načrtov, če ste že po vizitni načrta izpremenili lego zaklonišča ali napravu zaslonnega izhoda. Ti načrti bodo važni pripomoček tehnični službi pri odkopavanju ruševin in reševanju zasutih.

Čitajte in skrbno zasledujte opozorila in navodila o zaščiti pred letalskimi napadi, ki izhajajo dnevno v časopisu. Ne pozabite na te objave ter se točno ravajte po njih!

Ne pozabite vzeti v zaklonišče odeje, ker je prostor hladen in je potrebno včasih prebiti v njem precej časa.

Pozor! Katere so tvoje glavne dolžnosti v slučaju alarma? — Pasant; Po najkrajši poti v najbližje zaklonišče.

Zaklonišča je treba ob času do časa prezračiti. Ako imate v zaklonišču stalno nameščene odeje, jih je treba redno iztepati. Pitno vodo menjati vsak dan!

Okenske odprtine v zaklonišču je treba brezopojno zavarovati. Zlasti močno morajo biti zavarovane vertikalne odprtine, kjer je učinek zračnega pritiska najmočnejši. Najuspešnejše je zavarovanje z betonskimi segmenti.

V zaklonišču naj se odstranijo vse šipe na oknih ali vratih ali pa zavarujejo na notranji strani z deskami, odejami in pod. Če pri manjšem zračnem pritisku se namreč šipe zdrobe, stekleni prepih pa, ki nastane, je nevaren za oči in kožo.

Ne naslanjajte se na zunanjo steno zaklonišča med napadom, ker povzroča zračni pritisk na tej steni tresljanje.

Iz Hrvatske

Hrvatska operna pevka v Pragi. Zagrebška pevka Dragica Martinisova je nastopila pred kratkim na odru češkega narodnega gledališča v Pragi ter je z velikim uspehom pela naslovno vlogo Puccinijeve opere »Madame Butterfly«.

Umorjeni dalmatinski duhovniki. V nečisti izjavi, ki z ostrimi besedami obsoja komunistično tolovalstvo, poroča spiski škof, da so samo v njegovi škofiji komunisti umorili 19 katoliških duhovnikov.

K 80. obletnici sarajevskega umora. Časopis se spominja atentata, ki je bil izvršen pred 30 leti, to je 28. junija 1914 v Sarajevu na nadvojvodo Franca Ferdinanda in ki je povzročil prvo svetovno vojno. Časopis poudarja, da je iz zapiskov, ki so jih našli v beografskem tajnem arhivu, razvidno, da je bila takratna uradna Srbija sokriva na sarajevskem umoru in je bila zaradi tega torej neposredna povzročiteljica prve svetovne vojne.

Beleznica

KOLEDAR:

Petek, 7. julija: Vilibald.

DANASNJE PRIREDITVE:

Kino Matica: Šček moj ...!

Kino Sloga: Moja hči na Dunaju

Kino Union: Uspavanka.

Kino Moste: Štramel

III. sklepna javna produkcija glasbene šole »Sloga« ob 18. v šolski glasbeni dvorani.

DEZURNE LEKARNE:

Danes: Mr. Bakarčić. Sv. Jakoba trg 9. Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayen, Sv. Petra cesta 78.

ZATEMNITEV

Je strogo obvezna od 21.30 do 4.30.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Petek 7. julija: Zaprti. Sobota 8. julija ob 18.: Kozarec vode. Red Sobota.

OPERA

Petek 7. julija: Zaprti. Sobota 8. julija ob 18.: Paganini. Opereta. Red B.

Foersterjev »Gorenjski slavček« ob 70letnici njegovega prireditelja prof. Karla Jeraja. Pretekli teden je slavil prof. Jeraj svojo 70letnico. Javnosti je znan iz polpreteklo dobe kot eden naših najboljših violonistov. Prof. Jeraj je med drugimi muzikalnimi prireditbami, ki jih je napravil tekom let, pripomogel glasbeni ureditvi Foersterjevega »Gorenjskega slavčka« do končne oblike, v kateri ga izvaja Opera tudi to sezono. Pri nedeljski predstavi bo dirigiral izvedbo tega dela prof. Jeraj, ki jo je vodil tudi že pred leti. Da bo dobila za to priložnost predstava nov mik, bo nastopila v glavni ženski partiji Mnke Milica Poljanarjeva, ki je bila za to vlogo že prvotno določena, pa ji je dolgotrajna bolezen preprečila nastop. Partijo Franja bo pel Uršič, Majdo — Zamejč-Kovičeva, Chansonetta — Janko, Nimon — Zakrajč-kova, Franczinji — Baukartova in Sand-nova, Struklja — Betetto k. g., Rajda — Banovec, Lovra — Dolničar, Krčmarja — Gregorin, Sla — Pianeki. — Godi se na Gorenjskem pred sto leti. Režiser: E. Frelih. Koreograf: ing. P. Golovin. Scena: ing. E. Franz.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje RADIO LJUBLJANA

PETEK, 7. JULIJA:

7.—7.10: Poročila v nemščini. 7.10—9.: Jutranji pozdrav. Vmes od 7.30—7.40 poročila v slovenščini. 9.—9.10: Poročila v nemščini. 12.—12.30: Opoldanski koncert. 12.30 do 12.45: Poročila v nemščini in slovenščini, napoved sporeda. 12.45—14.: Mali orkester vodi A. Dermelj. 14.00—14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15.00: Operetna glasba. Radijski orkester vodi D. M. Sijane. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—17.30: Glasbena medigra. 17.30—18.00: Kmečki trio. 18.45 do 19.00: Iz našega leposlovja — Janko Golias: Zgorelo stanovanje govori. 19.00 do 19.30: Igrajo »Stirje fantje«. — 19.30 do 19.45: Poročila v slovenščini. 19.45—20.00: Prenos branja članka ministra Dr. Göbbelasa iz tednika »Das Reich«. 20.00—20.15: Poročila v nemščini. 20.15—21.00: Iz opernega sveta; izvajata: Janja Baukart — sopran, Dušan Pertot — bariton. 21.00 do 22.00: V poletni noč. 22.00—22.15: Poročila v nemščini in napoved sporeda. 22.15 do 23.00: Glasba za lahko noč. 23.00—24.00: Prenos sporeda nemških radijskih postaj.

cepciji, se glede učinkovitosti še stopnjuje, kakor se stopnjujejo boji in tragika kraljičnega življenja. Elizab

SPORT

Hermesov teniški turnir
za prvenstvo Ljubljane

bo prireditve prve vrste. Doslej se je prijavilo veliko število igralcev tenisa in danes ob 16. uri prične s tekmovanjem igralci kategorije B in mladina.

Za zmagovalca v glavni skupini gospodov je poklonila trdnja »SPECTRUM« ja ko lep pokal; borba za to trofejo bo ogrožena in odločno bodo posegli v borbo najboljši ljubljanski igralci. Boris Smerdu, naš doslej najboljši zastopnik, je v odlični formi in bo gotovo zaigral z vsem znanjem in izkustvom. Nevaren tekmeč na bo Frick Luckmann, bivši mladinski državni prvak, ki pa bo moral prejeti prestatu mnogo težav, ki mu jih bo pripravil dr. Egon Smerdu, ki se je po treh letih ponovno pojavil na teniškem igrišču. Nikačor ne bodo mnogo zaostali tekmeč za ostala mesta, kakor Robert Dacar, Marko Dornovšek, Dušan Bogataj, Fedor Gradišnik in drugi. Borbe bodo ogrožene in lepe. Za zmagovalca skupine B in mladih je poklonila Slovenska športska zveza dva lepa pokala. V skupini B bodo poizkusili srčno igrati, ki doslej še niso nastopili na turnirjih z uspehom ter bodo pokazali svoje znanje. Borba za lepe nagrade bo tudi tukaj ogrožena, ker so igralci izenačeni in je težko predvidovati zmagovalca. V mladinskem tekmovanju bodo nastopili mladinski igralci letnika 1927. in navzgor. Borba med mladino bo posebno zanimiva, saj se bodo tukaj spoprijeli učenci Ilirije in Hermesa, ki bo v tej skupini najbolj številno zastopani. Tudi bomo lahko v tej skupini videli naš najmlajši naraščati, nove talente, katerim bo potreba potem posvetiti vso pozornost.

V soboto ob 16. uri bo pričetek tekmovanja za vse ostale skupine. Gotovo bodo najbolj zanimiva srečanja v tekmovanju gospodov v dvoje, kjer bosta tvorila najboljši par brata Smerdu, ki sta visoka favorita. Nevarna jima bosta morda le Dacar-Luckmann, v kolikor bosta »igrana«. Torej danes vsi ljubitelji »teniskega sporta ob 16. uri na Ilirijo pod Cekinovim gradom!

Iz sodne dvorane

Ljubljana, 6. julija. Marija B. je prišla približno pred tremi meseci iz zaporja, kjer je odsedela kazni zaradi sleparije na škodo priprtih oseb, oziroma njihovih svojcev. Obsojena je bila na 5 mesecev strogega zaporja. Kazen pa je ni izužila. Komaj je bila na svobodi, je zagrešila nova kaznivna dejanja. Najprej se je predstavila Pavlu R. in jo prosila za denarno pomoč, češ da jo pošilja nekaj njena znanca, ki je bila z njo v zaporu. Pavla R. ji je v dobri veri dala 100 lir. Za plačilo za njeno dobroto ji je Marija ukradla dragoceno zappestno uro, ki jo ceni danes na 10.000 lir in še več. Drugo sleparijo je Marija zagrešila na škodo Marije P. S. pod pretezo, da potrebuje denar za neko podkupovalno posredovanje. Izvabila ji je 800 lir.

Vsa dejanja je Marija priznala. Škoda je bila delno povrnjena. Izgovarjala se je na svoje slabe gnotne prilike. Sodnik poedinec jo je po § 334 in 314 obsodil na 1 leto in 1 mesec strogega zaporja in 1 leto izgube častnih pravic.

Velika tatvina radijskih aparatov.

Albin Učakar se je moral zagovarjati, ker ga je državni tožilec na podlagi izsledkov preiskave obtožil, da je ukradel iz skladišča tvrdke Philips Dragu Zrimšku 13 radijskih aparatov in večjo količino raznovrstnega, danes mnogo vrednega radijskega materiala v skupni vrednosti 68.100 lir. Obtožene je bil oškodovanec uslužbenec in je užival popolno zaupanje. Imel je dostop v vse prostore.

Učakar je priznal tatvino 6 radijskih aparatov, ki jih je prodal raznim strankam, in tatvino nekaj drugega radijskega materiala. Pod težo neovrgljivih dokazov teh tatvin ni mogel tajiti. Za vse druge tatvine se je branil odgovornosti.

Sodnik ga je obsodil po njegovem priznanju — da je ukradel 6 radijskih aparatov in drugo v vrednosti 29.800 lir — na 2 leti strogega zaporja in 2 leti izgube častnih pravic.

Zlato zappestno uro je ukradla

Neka 35 letna gospodinja z Dolenskega, stanujoča sedaj v Ljubljani, se je vdala beračenju. Pri tem je postala nevarna tuji lastniki. Zoper njo sta bili vlozili dve obtožnici. Obsojena je bila samo po glavni. Dne 6. maja je vzela z balkona na Dunajski cesti št. 36 na škodo Antonije B. zlato zappestno uro z zappestico vredno 1500 lir. Oškodovanca je obenem zmanjkala struka kruha in usnjena denarnica. Obtoženka je priznala tatvino ure, tatvino kruha in denarnice pa zanikala. Obsojena je bila na 3 mesece strogega zaporja in na izgubo častnih pravic za dobo 1 leta.

L. Frick:

Usoda pri telefonu

Roman

Morda sem se ob doživljajih zadnjih dni močno zresnila. Ko ti pišem te vrstice, mi je kar slovesno pri duši. Nikar ne mišli, Gerhard, da se je morda ljubezen do tebe zmanjšala, prav narobe je res. In od srca te prosim, da mi ostaneš še nadalje prijatelj, mojima fantoma pa ljubljani, iskreno spoštovani stric. Ali boš ustregel moji želji?

Daj nam časa, Gerhard, sebi in meni in Lizi, pa bo vsak izmed nas prej ali slej spoznal svojo pravo pot in jo ubral. Verjemi mi, da se bomo priborili do mirnega in skladnega trojčja — to je v tej uri moje trdno prepričanje. — — —

Pri njunem odhodu sta bila Aleks in Gerhard Meisinger z njima na postaji in sta jima mahala v slovo — ko se zdaj pripeljeta domov, ju pozdravita Aleks in teta Liza.

»Dobro došla v Berlinu! Oba sta na pogled kakor utrujena zdravca. Kaj je to vsa vajina pritižga? Zunaj stoji moj voz, zdaj se morata peljati k meni. Sta že jedla, kaj? Potem bomo lepo skupaj po-

Izprijena trojica

V zadnjem tednu je bilo ukradenih osem koles — Dva dijaka sta pobegnila od doma

Ljubljana, 6. julija

Ljubljanska policija je zaključila zanimivo preiskavo. Nedavno so bili aretirani v Mostah trije znani mladi pohajči. Ljudje, ki so jih opazovali, so videli, da imajo vedno precej denarja in da ga razmetavajo za stvari, ki običajno mikajo mladino. Istočasno je prišla moštanska policija prijave o večjem številu vlovov, pri katerih je bila oškodovancem prizadejana občutna škoda. Aretirani mladoletniki so pod teho dokazov priznali, da so povzročitelji teh vlovov. Ukradeno blago, vredno okoli 40.000 lir, so prodajali raznim interesentom v Ljubljani, nekaj pa so ga odpeljali v Log pri Ljubljani, kjer so ga razpečali za smešno nizko ceno. Policija je sedaj izprijene izročila sodišču, kar pa je ukradenega blaga zaplenila, ga je vrnila lastnikom.

Pretekli teden je policija prejela osem prijav o ukradenih kolesih. Ukradeno so bila ženska kolo znamke »Gritzer Helius« s tov. št. 532.124 in evid. št. 183.268. črno pleskano, s papirnati ročajem in črnimi gumijami, moško kolo znamke »Tribuna« s tov. št. 1.324.031 in z evid. št. 17.261, črno pleskano in dobro ohranjeno, žensko kolo znamke »Atlantika« s tov. št. 1.539.980, črno in skoro popolnoma novo, žensko kolo znamke »Kosmos« z evid. št. 194.075, črno pleskano, moško kolo znamke »Miele« s tov. št. 566.020 in evid. št. 18.718, rdeče pleskano, moško kolo znamke »Puch«, črno pleskano, brez evidenčne številke, žensko kolo znamke »Triumph« s tov. št. 677.504 in evid. št. 18.386, črno pleskano, in moško kolo brez znamke s tov. št. 7697 in evid. št. 19.088, rdeče pleskano. Razen tega je policija prejela prijavo o tatvini dveh kompletih pnevmatik, ki sta bili ukradeni iz nekega kletnega prostora.

Na tramvajih se še vedno dogajajo tatvine. V soboto je spreten žepar ukradel neki ženski med vožnjo okoli 12.30 lističa, v kateri je imela zlato ovratno verižico z obeskom v ovalni obliki. Neka stranka v Knafeljevi ulici pa je prijavila, da ji je neznan storilec odnesel s kljuke dvoršne drvarnice, kjer je visela pol ure brez nadzorstva, ročno torbico in z njo nekaj gotovine in srebrno starinsko uro. Policija je storilec že na sledu.

V petek sta pobegnila od doma Franc Surc, 13 letni v Prevaljah rojeni in v Ljubljano pristojni dijak II. klasične gimnazije, in Oto Sprager, 13 letni v Ljubljani rojeni dijak I. meščanske šole. Prvi je oblečen v temno modre hlače in rjav suknjič, brez pokrivala. Je srednje močne postave. Drugi je oblečen v temnomodro obleko, obut v nizke rjave čevlje, primerno visok in dobro razvit. Pobegla dijaka sta se še istega dne zglasila na Jesenicah pri Spragerjevi sorodnici, nakar sta se naslednjega dne odpravila proti Litiji, kjer ima Sprager strica. Kdor bi o obeh kaj vedel, naj to sporoči upravi policije.

V juniju prodane
nepremičnine

Medtem ko je na maju ni v zemljiški knjigi nobenega prepisa lastnine na nepremičninah, so bili v juniju izvedeni naslednji:

Filip Bačnar iz Gregorčičeve ulice je prodal Ivanu Zleju iz Spodnje Zadobrove pri Devici Mariji v Polju svojo hišo z vrtom v kat. obč. Mostah za 92.000 lir.

Anton Kališek, posestnik na Fužinah, je prodal Ivanu Prazniku, lastniku splošnega mizarstva na Zavrtih, dve zemljiški parceli v kat. obč. Bizoviku v skupni izmeri 1564 m² za 49.300 lir.

Ignac Omahen, posestnik v Sapu, je prodal Ivanu Garvasovi, tovarniški delavki v Grsuplju, travniško parcelo v kat. občini Šmarju v izmeri 320 m² za 1500 lir.

Alojzij Grčić, delavec s Karlovške ceste, je prodal zasebnici Matildi Iskrovi iz Verovškove ulice gozdno parcelo v kat. obč. Rudniku v izmeri 320 m² za 5000 lir.

Janez Bajda, posestnik v Štepanji vasi, je prodal Evi Müllerjevi, posestnici na Karlovški cesti, v kat. občini Rudniku gozdno parcelo v izmeri 1895 m² za 15.160 lir.

Franc Kodela, posestnik in trgovec v Lepodvorski ulici, je prodal Francu Toniju, posestniku na Rudniku, njivsko parcelo v kat. obč. Rudniku v izmeri 6654 m² za 33.500 lir.

Franc Pezdur, posestnik v Vnanjih gorah, je prodal Karolu Pezdurju, posestniku v isti vasi, njivsko parcelo v kat. obč. Brezovici v izmeri 3579 m² za 1900 lir.

Jernej Šuštar ml., posestnik v Spodnji Zadobrovi, je prodal Mariji Bitenčevi ženi tovarnarja in posestnika v Devici Mariji v Polju, njivsko parcelo v kat. obč. Zadobrovi v izmeri 3048 m² za 40.000 lir.

Jakob Gruden, posestnik v Podpeču, in Franciška Pristavec, posestnica v isti vasi, sta sklenila menjalno pogodbo. Gruden je odstopil Pristavčevi dve travniški parceli, Pristavčeva pa Grudnu travniško

pili kavo. V domače stanovanje prideta še za časa. Tako živo je Liza Meisingerjeva v skrbah došlecev, tako nujno je izrekla svoje vabilo, da niti misli na kak odpor. Kristina od kraja sploh ne pride do tega, da bi vprašala, kaj se je zgodilo ali izpremenilo v njeni odsotnosti. Vse kaže, da je Liza zadnji čas zavzela pri Aleksu mesto svojega moža.

»Ko vaju ni bilo tu, se je stanovitno branil, da bi se docela preselil k meni.« poročala Liza. »Poudarjal je, da je postavil vašemu stanovanju za varuha in da se te dolžnosti ne sme otežiti. Vendar mi je zadnje dni blagovolil drugovati pri obedih in kdaj pa kdaj tudi drugače.«

Kristina udrži svoja vprašanja, čeprav ji silijo na ustnice. Voz, ki so vsi sedli vanj in v katerega so spravili tudi kovčke, naglo brzi skozi notranje mesto proti berlinskemu zapadu. Med tem ko obispa brata, ki sta zdaj spet združena, drug za drugega z neštetimi vprašanji in novicami, Liza pa ima opravka z vožnjo in bistro pazi na prometna znamenja in redarje, sedi Kristina molče na svojem prostoru in se naslanja nazaj. Po bivanju v gorah, po mirnem življenju v zeleni prirodi se ji zdi velemost s svojim vrvežem dvakrat glasnejše kakor prej. Prav za prav bi se najrajši takoj zarila med svoje štiri stene, toda Lize ne sme razžaliti, ne sme ji skaliti očitnega veselja nad tem,

parcelo v izmeri 1996 m² v vrednosti 5000 lir. Vse parcele ležijo v kat. obč. Brezovici.

Matko Joras, posestnik v Mandeljevi ulici, je prodal Francu Sokliču, posestniku in trgovcu na Bregu, parcelo v kat. obč. Sv. Petra predmestju I. v izmeri 438 m² za 50.000 lir.

Alojzija Dečmanova, posestnica na Jezici, je prodala Tereziji Dečmanovi, ženi železničarja, svoje nepremičnine (njivo in pašnik v izmeri 610 m²) v kat. obč. Jezici za 20.000 lir.

Naročite se na romane „Dobre knjige“

MALI OGLASI

Kdor išče službo plača za vsako oesodo L. —30, za drž. in prov. takso —60, za dajanje naslova ali šifro L. 2.— Najmanjši iznos za te oglase je L. 7.— Za ženitve in dopisovanja je plačati za vsako besedo L. 1.— za vse druge oglase L. —60, za dajanje naslova ali šifro L. 3.— Najmanjši iznos za te oglase je L. 10.—

OPOZARJAMO

naše cenjene oglaševalce, da bo oglašni oddetek »Jutra« sprejemal naročila za male oglase, ki naj bodo natisnjeni v »Jutru« še isti dan zvečer, VSAK DAN SAMO DO 11.30, OB SOBOTAH PA DO 11. URE, ne glede na to, da trajajo uradne ure v oglašnem oddelku od 8. do 18. ure neprekinjeno.

Službo dobi

GOSP. POMOČNIK samostojno, išče 4-član. sku družino v centru. Naslov v og. odd. Jutra. 16745-1a

KUHARIKO ki je zmožna tudi nekaj kmetijskega dela in z znanjem nekaj nemščine, išče mo za takoj. Predstaviti se bita, II. nadst. Kunc. 16741-1a

DEKLICO prdno za lahka dela, išče mlekarja Zajec, Krakovski nasip 10. 16874-1a

MOSKO KOLO mlajša, moče »Papirovce, tovarna vreče, Lepodvorska 33. Predstaviti naj se oni, ki so v tej stroki vsaj deloma izveščani. 16908-1a

DELAVKE — začetnice, mlajše moči, sprejme tekstilna tovarna Sekotex, Gutsmanova ul. 30 (za razpis). 16888-1a

TRKALCA za težke volnarske stavre, sprejme tekstilna industrija SEKOTEX, Gutsmanova ul. 30 (za razpis). 16889-1a

HLAPCA ki konju, poštenega, zaposljuje, sprejme. Trgovina, Zaloška cesta 21. 16924-1a

HLAPCA ali DEKLO za okrobovanje krove in prista, ter za lažja poljska dela, sprejme. Plača in hrana dobera. Prednost imajo begunci. Naslov v og. odd. Jutra. 16829-1a

SLUŽKINJO starejšo, pošteno, sprejem za vrtno in gospodarska dela. A. Šušnik, Zaloška cesta 21. 16829-1a

NATAKARIKO sprejme. Blewelsova ul. 15. 16929-1a

POSTREZNIK pošteno, izurjeno, s dobriimi izpričevanji, iščem za vrtno. Dobra plača in hrana v hiši. Naslov v og. odd. Jutra. 16926-1a

Vajenci/ke

VAJENKO za trgovino s tehničnimi predmeti, sprejemmo. Pogoji: 4 razredi srednje ali meščanske šole. Pamenje ponudbe nasloviti na »Elektroindustrija d. d. Ljubljana, Go. s.povestka 13. 16819-44

BRIV. VAJENCA sprejemmo takoj. Franc Loborec, Rimska 17. 16863-44

CEVLJI. VAJENCA sprejemmo. — Škraba, Franc, Breg 10. 16884-44

LJUBLJANSKI
KINEMATOGRAFI

AINO MATICA Telefon 22-41
»...Prekrasnih uric ne bom nikdar pozabila. Tvoja deklica.« Ako bi hoteli vedeti kaj je še v pismu, prosim, film

SRČEK MOJ...!

vam vse to razloži na razposajen način
Sodelujejo: Johannes Riemann, Dorit Kreisler, Ida Wüst
Predstave ob 16. in 19. uri

KINO SLOGA Tel. 27-30
Danes poslednjič

Ena najboljših »moserjanskiha« pustolovščin, veriga nesporazumov in zanimaj, veseloigra za vse, ki se radi od srca nasmejajo, v filmu

MOJA HČI NA DUNAJU

Hans Moser, Dorit Kreisler, Charlott Daudert, Hans Olden, Hedwig Bleibtreu, Elfriede Datzig
Predstave ob delavnikih ob 16. in 19. v nedeljo ob 15., 17. in 19. uri

KINO UNION Telefon 22-21
Prekrasen pevski in revijski film s slavnim tenoristom Benjaminom Giglijem

USPAVANKA

Trnjeva je umetnikova pot do uspeha, priznanja in slave
Marte Harell, Lissi Waldmüller, Albert Schönhaas, Werner Hinz, Axel v. Ambesser i. t. d.
Predstave ob 17. in 19.15 uri

Kupim

AVIONSKE znamke Ljubljanske pokrajine, tudi posamezne komade kupim. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »A. G. 1944«. 15302-7

KUPIM dobro ohranjen, kombi, niran, lakomer, vlogomer, toplomer. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Vreme«. 16876-7

APARAT povečevalni, nov ali dobro ohranjen, kupim takoj. Ponudbe na og. odd. Jutra pod Leica in 6x9. 16886-7

PSA mladea in mucka, kupi ključavnice Gayer, Dvofakova 11. 16896-7

CEBELE tudi brez panjev in satja, ki ga vsem jezenim kupi. Strožak, Ba. kek. 16894-7

NAZIKALJE raoljene, kupuje knji. garna Glasbene Matice. 16910-7

Prodaj

BLAGO za 3 moške obleke in za moške strelce, prodam. Omerza, Dunajska, 6/1. 1758-8

2 KOLESI damsko in moško, skoraj novi, z novimi gumami, prodam. Ogled vsak dan do 8. ure zjutraj. Ob Ljubljani 18. 16817-8

PRASIČKI za reja, težine 60 do 70 kg, rafaktantni, ki se zanimajo za prasičke št. Jernejske pasme v gor. nji težini prosimo, da se ogledajo pri Gospodarski zvezi, Dunajska c. 29. 16814-6

PREKLEJE za fižol in pradičnike dobite pri Gospodarski zvezi, Maistrova ul. 10. 16813-6

RJUHE in KAPNE nove in rabljene, ugodno prodam. Naslov v og. odd. Jutra. 16774-6

BOKS CEVLJE št. 44, prodam ali zamenjam. Zg. Šiška, Petričeva 6. 16875-6

SEMIŠ CEVLJE rjave, št. 36, visoka petica prodam. Naslov v og. odd. Jutra. 16873-6

GLOBOK VOZICEK prodam v Levstikovi ul. 19. prtilje. 16881-6

2 LUCKI nove in rabljene, ugodno prodam. Naslov v og. odd. Jutra. 17882-6

PRASIČKA okrog 45 kg težkega, prodam. Polzive se v trgovini Bar. Šmartinska cesta (poleg šole). 16887-6

SANDELE in nekaj parov ženskih čevljev, prodam. Novi trg 1, dvoršice. 16890-6

ZENSKA CEVLJE športna, rabljena, št. 38 in 39, voleno plaširana krilo prodam. Ogled Podlimbarskega 39. 16893-6

DAMSKA CEVLJE št. 38, nove, bele, platne, ne moderne in nizke otroške, št. 35, prodam. Naslov v og. odd. Jutra. 16895-6

OKNA VRATA dobro ohranjena, prodam. Ključavnice Gayer, Dvofakova ul. 11. 16897-6

TRI RADIO APARATE za 18 3000 5500 in 9800, prodam. Ogled v petek ob 13.—14. Naslov v og. odd. Jutra. 16900-6

DARILU ZA DAMO prodam. Naslov v og. odd. Jutra. 16901-6

OTROŠKI VOZICEK globok, dobro ohranjen in blago za sivo moško obleko, prodam ali za menjaj za temno. Naslov v og. odd. Jutra. 16902-6

MOSKO KOLO znamke Hornyphon, dobro ohranjeno, prodam. Vodmatška 7. 16905-6

RADIO znamke Hornyphon, dobro ohranjeno, prodam ali za menjaj za temno. Naslov v og. odd. Jutra. 16907-6

ZDRAVILNA ZELISKA VSEH VRST POVRTNINO-SADJE-GOBE VSEKEDNO KUPUJEMO

HRANILNI PROIZVODI »ALPA« Ljubljana

DISANBAH SLAGUČE VIDOVDANSKA CESTA 71/8

»Oh, to mi je bilo največja radost, j. jaz bi se morala tebi zahvaliti, da sem smela imeti tvojega sina na posodo. Veš, zdaj si pogosto želim, da bi smel eden tvojih dveh fantov za zmerom ostati pri meni; tako bi imela vsaj nekoga, ki bi mogla skrbeti zanj, in bi vedela, čemu živim.«

Zeni bi se najbrže še razgovarjali, a ta mah planetar v sobo brata, Aleksa, hoče pokazati materi nekaj stavbnih načrtov, ki jih je sam napravil, Dieter pa se je spomnil svojih fotografij s Tirolskega, ki jih mora teta Liza po zaslugi obudovati.

Hišna Lena je pospravila z mize in vpraša zdaj, kaj naj pripravi za večerjo. »Saj še ostanete, kaj ne?« silil Liza goste. Toda Kristina bi res že rada prišla med domače štiri stene, in tako zapelje Liza vso družbo s prilagojeno vred v svojem vozu h Gebhardovim na dom.

Prihodnje dni moram najprej vse korenito posnažiti in pospraviti, po vrsti uniti vsa okna, izprišati preproge in urediti reči po omarah,« se Liza nameni. Kolikšno pa je njeno presenečenje, ko najde stanovanje počisto, vse zlikano, da se kar sveti, in ves dom v najlepšem redu!

»Si mar čarovnik ali so bili škrti tu?« se obrne Kristina k prvorodenci. Ta pa smeje se pokaže na teto Lizo, češ, da je ondan poslala svoji služkinji in dala pospraviti vse stanovanje do zadnjega kotička.

»In ti je že poslal kak glas o sebi?« Liza odikima. »Veš, zdi se mi, da vobče ne bo zlepa pisal, ne tebi ne meni, nikomur ne, ampak bo hotel najprej navznoter premagati vse to. V bližnji bodočnosti bova pač morali živeti brez njega in ostati prijateljeli. Jeli, Kristina. Nihesar nimam, nikogar, ki bi mi bilo kaj do njega, razen vas treh. In če ostanemo, kakor smo bili, bi dejala, da se ne bomo čutili tako žalostnih in zapuščenih, dokler — dokler ne pride dan, ko bo spet vse dobro.«

Skoraj tesnobno gleda Liza Kristino, njen obraz se ji zdi čudno bolesten; zdaj se ta izraz ublaži, hvala Bogu, in z bledim nasmeškom ji seže prijateljica v roko.

»Da, Liza, prav imaš, midve ostaneva, kakor sva bili. In iz srca se ti zahvaljujem, da si tako ljubeznivo skrbela za Aleksa.«

†

Umrl nam je naš prijatelj in tovariš, gospod

Franc Šindelár

Pogreb dragega pokojnika bo v petek 7. t. m. ob 3. uri popoldne iz kapele sv. Andreja na Žalah na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo brala v torek 11. t. m. ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Družine v Mostah.

Ljubljana, Luka u Jihlavi, dne 5. julija 1944.

ZALUJOČI OSTALI

†

V neizmerni žalosti sporočamo, da je nam umrl po dolgi mučni bolezni naš ljubljani soprog, dobri oče, brat, stric in tast, gospod

Josip Grabar

Pogreb dragega pokojnika je bil v četrtek 6. t. m. na okoliško pokopališče v Celju.

Sv. maša zadušnica se bo brala v soboto 8. t. m. ob 7. uri zjutraj v franciškanski cerkvi.

Ljubljana, Celje, Reka, dne 6. julija 1944.